

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

HENRY JAMES

DAISY MILLER

roman

VARLIK YAYINLARI

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

HENRY JAMES

DAISY MILLER

r o m a n

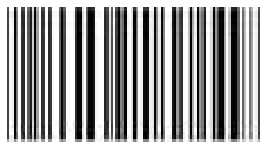
Çeviren
NECLA AYTÜR

V A R L I K Y A Y I N E V İ

Ankara Caddesi, İstanbul

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

SELCOEPUB

Varlık Yayınları, sayı 989
İstanbul'da Ekin Basımevi'nde basılmıştır
Haziran, 1963

I

Les Trois Couronnes

İsviçre'nin Vevay kasabasında rahat bir otel vardır. Aslında bir değil, birçok otel vardır ya. Kasaba masmavi bir gölün kıyısında kurulmuştur. Turistleri eğlendirmekle geçinir. Bembeyaz yüzünde yüze yakın balkonu bulunan, damında bir düzine bayrağın dalgalandığı, lüks "Grand Otel" den tutun da, pembe ya da sarı badanalı duvarına Alman harflerine benzer harflerle yazılmış ismi ve bahçesinin köşeciğindeki kaba saba çardağı ile güngörmüş İsviçre pansiyonuna kadar otel ödevi gören her türlü yapı gölün kıyısına sıralanmıştır. Yalnız bunlardan biri lüksle olgunluğu kendinde birleştiren havasıyla türedi komşularından kolayca ayırdedilen, namlı, hattâ klâsik değerde bir oteldir. Haziran ayında bu bölgeye pek çok Amerikalı turist gelir. Öyle ki böyle zamanlarda Vevay Amerikan kaplıca şehirlerinin bazı özelliklerini kazanır denebilir. O zaman Vevay'da Saratoga'nın Newport şehrini andıran manzaralar görülür, sesler duyulur: "Şık" genç kızların hızla oraya buraya gidip gelmesi, muslin şalların hışırtısı, gecenin geç saatlerine kadar devam eden caz müziği, günün her saatinde ortalığı çınlatan tiz sesler. *Trois Couronnes* adındaki bu kusursuz otelde, yukarda saydığımız bütün bu unsurların yardımıyla, kendinizi kolayca *Ocean House*'da, ya da *Congress Hall*'da sanabilirsiniz. Yalnız hemen söylemek gerekir ki, *Trois Couronnes*'un bunlara hiç uymıyan yönleri de vardır: Sefaret kâtiplerine benzeyen temiz pak Alman garsonları, bahçede oturan Rus prensesleri, mürebbiyelerinin elinden tutmuş giden Polonyalı eğlen çocukları, bir de *Le Midi* da-

ğının tepesi ile *Chillon* şatosunun güzel kulelerinin uzak-tan görünüşü.

İki üç yıl kadar önce *Trois Couronnes*'un bahçesinde oturarak bütün bu hoş manzaraları seyreden genç Amerikalının kafasında saydığımız benzerliklerin mi, yoksa ayrılıkların mı önde geldiği bilinemez. Yalnız herhalde bu tatlı yaz sabahında her şey gözlerine çok güzel görünüyor olmalıydı. Bir gün önce Cenevre şehrinden uzun zamandır bu otelde kalan halasını görmeğe gelmişti. Ama halasının her zamanki gibi baş ağrısı tutmuştu; odasına kapanmış nane ruhu koklamakla meşguldü. Genç adam, gönlünün dilediği gibi gezmekte serbest kalmıştı. Yirmi yedi yaşlarındaydı. Arkadaşları kendisinden bahsederlerken Cenevre'de "okuduğunu" söylerlerdi; düşmanlarıysa... Ama düşmanları yoktu genç adamın. Son derece sevimliydi. Herkes ondan hoşlanırdı. Biz yalnız bir noktayı belirtelim: Bazı kaynaklara göre, onun Cenevre'de bu kadar çok vakit geçirmesinin sebebi, kendisinden yaşlı yabancı bir hanıma olan aşırı düşkünlüğüydü. Pek garip söylentilere konu olan bu hanımı gören Amerikalı ya pek azdı, ya da hiç olmamıştı. Gerçekte Winterbourne'un bu küçük Calvinist şehrine bağlılığı oldukça eskiydi. Çocukken orada yatılı bir okula verilmiş, büyüyünce yine orada üniversiteye gitmişti. Böylece birçok gençlik arkadaşları edinmişti. Çoğu hâlâ devam eden bu arkadaşlıklar, onun için büyük bir memnunluk kaynağıydı.

Halasının kapısını çalıp da hasta olduğunu öğrenince şehirde şöyle bir dolaşmış, sonra sabah kahvaltısı için otele dönmüştü. Şu anda kahvaltısı bitmişti; bahçede küçük bir masanın başına oturmuş, ataşeye benzeyen garsonlardan birinin getirdiği kahveyi yudumluyordu. Sonunda kahvesi de bitti. Bir sigara yaktı. Az sonra yoldan ona doğru dokuz-on yaşlarında bir oğlan çocuğunun yaklaştığını gördü. Yaşına göre ufak yapılı olan çocuğun yüzünde yaşlılara özgü bir ifade vardı; cildi solgun, yüz hatları keskindi. Golf pantolonunun altındaki kırmızı ço-

rapları ince bacaklarını açıkta bırakıyordu. Nar çiçeği bir kravat takmıştı. Elindeki uzun dağcı sopasının sivri ucunu çiçek tarhlarına, sıralara, arkadan hanımların eteklerine saplayıp duruyordu. Winterbourne'un önünde durup küçük, parlak gözlerinin delici bakışlarıyla baktı. Sonra da ne büyük, ne de çocuk sesine benzemiyen tiz ve sert sesiyle sordu, "Bana bir şeker verir misiniz?"

Winterbourne masada duran kahve takımına bir göz attı. Birkaç şeker kalmıştı. "Bir tane alabilirsin," dedi. "Ama çocuklara şeker pek yaramaz sanırım."

Oğlan masaya doğru seğırtti, özlemle baktığı şekerlerden üçünü dikkatle seçtikten sonra ikisini hemen pantolonunun cebine indirip üçüncüsünü ağzına attı. Bir yandan değneğini mızrak gibi Winterbourne'un sırasına saplarken, bir yandan da ağzındaki şekeri kırmağa çalışıyordu. Kendine has konuşmasıyla, "Amma da sertmiş!" diye bağırды. Winterbourne bu küçük delikanlı ile vatandaş olmak şerefine eriştiğini anlamakta gecikmemişti. Babacan bir edayla, "Dikkat et, dişin acımasın." dedi.

Çocuk cevap verdi, "Acıyacak dişim mi var benim? Döküldü bütün. Yedi tane kaldı. Annem dün akşam saydı. Sayar saymaz biri daha düşmesin mi? Daha fazla diş dökersem dövecekmiş! Sanki benim elimdeymiş gibi. Kabahat bende değil, bu Avrupa'da, bu iklimde. Amerika'dayken hiç dişim dökülmezdi. Ah bu oteller yok mu?"

Winterbourne eğleniyordu, "Üç şeker birden yersen annen tabii seni döver," dedi.

"Öyleyse o da bana çukolata versin. Çukolata -Amerikan çukولاتası- denen şeyin yüzünü gördüğümüz yok burada. Amerikan çukولاتası gibi var mı?"

"Amerikan çocuğu gibi de yoktur değil mi?"

"Bilmem. Ben Amerikan çocuğuyum."

Winterbourne güldü, "Sen en iyilerindensin herhalde," dedi.

Hayat dolu küşüğün susacağı yoktu, Siz de Ameri-

kalı mısınız?" diye sordu. Aldığı olumlu cevap üzerine hükmünü verdi, "Amerikan erkeği gibisi yoktur."

Winterbourne bu iltifata teşekkür etti. Değneğine at gibi binen oğlan bir yandan ikinci şekerle cebelleşirken, bir yandan da etrafına bakınıyordu. Winterbourne, küçüklüğünde kendisinin de bu çocuğa benzeyip benzemediğini düşündü. O da bu yaşlarda Avrupaya getirilmişti. Çocuk birden bağırdı, "İşte ablam geliyor. O da Amerikan kızı."

Winterbourne yola baktı. Güzel bir genç kız kendilerine doğru geliyordu. Neşeyle küçük dostuna döndü, "Amerikan kızları gibisi yoktur," dedi.

"Hiç te değil. Benim ablam durmadan bana çatar.

"Bu onun suçu olmasa gerek."

O sırada genç kız yanlarına yaklaşmıştı. Beyaz müslin elbisesi yüzlerce farbala ve volanla, açık renk kurdelelerden yapılmış fiyonklarla süslüydü. Başı açıktı, ama elinde kenarı işlemeli büyük bir şemsiye sallanıyordu. Göz alacak, hayranlık uyandıracak kadar güzeldi. Winterbourne içinden, "Ne de güzeldirler!" diye düşündü. Bir yandan da ayağa kalkmak ister gibi yerinde doğruldu. Genç kız sıranın önünde, göle bakan alçak bahçe duvarının yanında durdu. Oğlan değneğini şimdi de yüksek atlama sıırığı yapmış, ona dayanıp çakılların üzerinde zıp zıp zıplıyordu. Genç kız sordu, "Ne yapıyorsun Allah aşkına, Randolph?"

Randolph cevap verdi, "Alplere tırmanıyorum. İşte böyle." Ve zıpladı. Winterbourne'un kulaklarının yanından çakıl taşları uçtu, "Böyle tırmanılmaz, inilir," dedi.

Randolph, küçük, tiz sesiyle ablasına anlattı, "Bu bey Amerikalıymış." Genç kız bu söze hiç aldırmadan kardeşine bakmağa devam etti. Sonra sadece, "Sen sussan iyi edersin." dedi.

Winterbourne böylece tanışmış sayılabileceklerini düşünerek ayağa kalktı, sigarasını atarak ağır ağır yaklaştı. Büyük bir nezaketle genç kıza bakarak konuştu, "Bu

delikanlı ile ahbap olduk." Cenevre'de gençlerin evli olmayan genç hanımlarla ancak ender rastlanan bazı durumlarda konuşabileceğini çok iyi biliyordu, ama burada, Vevay'da, konuşmak için bundan daha uygun bir durum olabilir miydi? Güzel bir Amerikalı kız gelip bahçede karşınızda durmuşsa, onunla konuşmak gerekirdi. Yalnız bu güzel Amerikalı kız Winterbourne'un sözlerini işitince ona şöyle bir baktıktan sonra başını çevirerek duvarın üzerinden gölü, karşı kıyıdaki dağları seyretmeğe koyulmuştu. Genç adam fazla ileri gitmiş olmaktan çekindi. Bununla beraber, gerilemektense biraz daha ilerlemeyi uygun buldu. O ne söyleyeceğini düşünürken, kız yeniden kardeşine doğru dönmüştü.

"Nereden buldun o sopayı bakalım?"

"Satın aldım."

"İtalya'ya götürmek niyetinde değilsin ya?"

"Götürmez olur muyum!"

Genç kız elbisesinin önüne bakarak bir iki kurdelsini düzeltti. Sonra gene gözlerini manzaraya dikerek, "Neyse sen onu bir tarafa bıraksan iyi edersin," dedi.

Winterbourne son derece saygılı bir sesle sordu, "İtalya'ya mı gidiyorsunuz?"

Genç kız yeniden ona baktı, "Evet, efendim," dedi ve sustu.

Winterbourne biraz utanmıştı, ama konuşmaya devam etti, "Semplonla mı?"

"Bilmem ki. Bir dağdan ineceğiz herhalde. Hangi dağdı o, Randolph?"

Çocuk sordu, "Nereye giderken?"

Winterbourne, "İtalya'ya," dedi.

"Ne bileyim ben. Ben İtalya'ya gitmek istemiyorum ki. Amerika'ya gitmek istiyorum."

Genç adam, "İtalya öyle güzeldir ki!" dedi.

Randolph, "Çukulata bulunur mu orada?" diye bağırarak sordu.

Genç kız, "İnşallah yoktur. Yedğin çukulatalar sa-

na yeter," dedi. "Annem de öyle diyor zaten."

Çocuk sıçramağa devam ederken söyleniyordu, "Ne zamandır ağzıma koymadım. Yıllardır çukulata yüzü gördüğüm yok."

Genç kız yeniden farbalalarını gözden geçirdi, fiyonklarını düzeltti. Az sonra Winterbourne cesaretini toplayıp manzaranın güzelliğinden söz açtı. Sıkılganlığı geçiyordu. Besbelli kız hiç de utangaç değildi. Sevimli yüzünde en ufak bir değişiklik belirmemişti. Adam konuşurken başka tarafa bakıyor, onu hiç işitmemiş gibi yapıyordu, ama bu utangaçlığından değildi anlaşılan. Huyu böyleydi. Winterbourne konuşmağa devam ederek önlerinde uzanan manzarada genç kızın bilmediğini anladığı bazı ilgi çekici noktaları işaret ediyordu. Bu arada kızın kendisine sık sık bakmak lûtfunda bulunduğunu gördü. Bu bakışlar açık ve korkusuzdu ama, temizdi. Çünkü duru ve dürüsttü genç kızın gözleri. Hem de bunlar çok güzel gözlerdi. Winterbourne çoktandır bu genç yurtdaşı kadar güzel birine, cildi, burnu, kulakları, dişleri, çeşitli yönleri ile güzel birine, rastlamadığını düşündü. Kadın güzelliğinden büyük mutluluk duyardı. Bu güzelliği gözlemliyerek çözümlemeğe tutkundü. Genç kızın yüz hatları üzerinde de bazı gözlemlerde bulundu. Anlamsız bir yüz olduğu ileri sürülemezdi bu yüzün, ama fazla bir ifade kudreti de yoktu. İnce bir yüzdü ama, Winterbourne onu -hoşgörürlikle ama- "bitmemiş" buluyordu. Küçük bey Randolph'un ablası belki de koketin biriydi? Şüphesiz kendi başına buyruk bir kızdı. Başına buyruk bir kız olabılırdi ama, parlak, tatlı ve derinlikten uzak olan bu küçük yüzde alay, ya da küçümsemeden eser yoktu. Çok geçmeden genç kızın konuşmaktan hoşlandığı anlaşıldı. Kışı geçirmek üzere annesi ve Randolph'la Roma'ya gideceklerini anlattı. Genç adama gerçekten Amerikalı olup olmadığını sordu. Amerikalıdan çok Alman benzediğini söyledi; biraz duraklıyarak, "Hele konuşurken," diye ekledi. Winterbourne gülerken, Amerikalılar gibi ko-

nuşan Almanlar tanıdığını, ama Alman gibi konuşan Amerikalıya hiç rastlamadığını söyledi. Sonra genç kıza kendisinin biraz önce kalktığı sırayı göstererek oturursa daha rahat edeceğini hatırlattı. Genç kız ayakta durmaktan hoşlandığından söz etmekle beraber az sonra oturdu. Amerika'da New York eyaletinden olduğunu anlattı. "Bilmem bu eyaletin nerededir olduğunu biliyor musunuz?" dedi. Winterbourne kızın küçük, cıva gibi kardeşini yakalayıp, birkaç dakika yanında tutarak haklarında daha çok bilgi edindi. "Adın ne senin, küçük?"

Oğlan cevap verdi, "Randolph C. Miller." Sonra değneğini ablasına doğru uzatarak, "Şimdi de onun adını söyleyeceğim," dedi. Genç kız sakın sakın araya girdi, "Bekle de sorsunlar. Öyle söylersin."

Winterbourne, "İsminizi öğrenmeği çok isterdim," dedi.

Çocuk atıldı, "Adı Daisy Miller, ama asıl adı değil; kartındaki adı başka."

Miss Miller, "İyi ki kartım yok sende," dedi.

"Asıl adı Annie P. Miller."

Kız, Winterbourne'u göstererek, "Sen de beyin adını sorsana," dedi. Fakat Randolph oralı olmadı; kendi ailesi hakkında bilgi vermeğe devam etti.

"Babamın adı Ezra B. Miller. O, Avrupa'da değil. Çok daha iyi bir yerde."

Winterbourne önce çocuk babasının cennete gittiğini söylemek istiyor sandı; belki ona böyle demesini öğretmişlerdi. Ama Randolph hemen ekledi, "Babam Schenectady'de kaldı. Büyük bir iş adamıdır da. Çok zengin tabii."

Miss Miller şemsiyesini indirip kenarındaki işlemelelere bakarak, "Daha neler!" dedi.

Winterbourne'un, artık serbest bıraktığı oğlan, sopasını sürüyerek uzaklaştı.

Genç kız, "Avrupadan hoşlanmadı. Geri dönmek istiyor," dedi.

"Schenectady'ye mi?"

"Evet, doğru evimize. Burada arkadaşsız kaldı. Bir çocuk var ama, o hep öğretmeni ile dolaşıyor. Bırakmıyorlar ki oynasın."

"Sizin kardeşinizin öğretmeni yok mu?"

"Annem ona bizimle birlikte dolaşacak bir öğretmen bulmayı düşündü. Belki tanırınız, Mrs. Sanders adında Amerikalı bir hanım vardır, o da çok iyi bir öğretmenin ismini vermiş. Mrs. Sanders, Boston'lu galiba. Anneme bu öğretmenden bahsetmiş. Biz de onu tutmağı düşündük. Bizimle birlikte gelecekti. Ama Randolph yanımızda öğretmen istemedi. Trenlerde ders yapılmazmış. Bizim de yarı ömrümüz trende geçiyor. Bir keresinde bir İngiliz hanımla tanıştık. Belki bilirsiniz; ismi Miss Featherstone'du galiba. Randolph'a niçin benim ders çalıştırmadığımı sordu; "Ders vermek" diyordu buna. "Halbuki ders almak şöyle dursun, bana ders verir Randolph. Çok akıllıdır."

"Evet. Çok akıllıya benziyor.

"İtalya'ya varır varmaz annem ona bir öğretmen bulacak. İyi öğretmenler var mıdır İtalya'da?"

"Herhalde bulunur."

"Olmazsa bir okul bulmağa çalışacak. Daha dokuz yaşında. Öğrenimine devam etmesi gerek. Üniversiteye gidecek çünkü."

Miss Miller böylece ailesini ilgilendiren sorunlardan, çeşitli konulardan söz etmeğe devam etti. Parlak yüzüklerin süslediği son derece güzel ellerini kucağında kavuşturmuş oturuyor, güzel gözleri zaman zaman Winterbourne'un gözlerine takılıyor, bahçeyi, gelip geçenleri ve güzel manzarayı süzüyordu. Winterbourne'la sanki çoktandır tanışmış gibi konuşuyordu. Genç adam çok memnundu. Yıllardır böyle konuşkan bir genç kıza rastlamamıştı. Gelip kanapede yanına oturan tanımadığı bu genç kız için gevezelik ediyor denilebilirdi. Çok sakın ve sevimli bir hal vardı. Hiç kimliğimden oturmuyordu, ama

dudakları ile gözleri durmadan oynuyordu. Sesi yumuşak, ince, hoş ve dostçaydı. Winterbourne'a kendisinin, annesinin ve kardeşinin Avrupada şimdiye kadar neler yaptıklarını, bundan sonra neler yapacaklarını bir bir anlattı; özellikle kaldıkları çeşitli otellerden söz açtı. "Tren-de rastladığımız o İngiliz hanım bana, 'Amerika'da herkes otelde mi oturur?' diye sordu. Ben de, 'Ömrümde Avrupada kaldığım kadar çok otelde kalmamıştım,' dedim. Gerçekten bu kadar çok otel başka yerde görmedim, her taraf otel," diyordu. Fakat Miss Miller bunları kavgacı bir tutumla söylememişti. Halinden çevresindeki her şeyden hoşlandığı anlaşılıyordu. "Bir kere oteller hiç de fena değil," dedi. Avrupaya da bayılmış. Hiç mi hiç hayal kırıklığı duymamış. Belki daha evvel Avrupa ile ilgili çok şey dinlemiş de ondan. Avrupaya defalarca gidip gelen sayısız yakın arkadaşı varmış. Sonra elbiseleri falan da Paris'ten gelirmiş. Onları giydikçe kendini Avrupada sanırmış.

Winterbourne, "Sihirli elbiseler gibi, desenize," dedi.

Miss Miller bu söz üzerinde durmadan, "Evet," dedikten sonra ekledi, "Bu elbiseleri giyince içimde hep Avrupaya gelmek isteği uyanırdı. Ama elbise almak için değil. Çünkü elbiselerin en güzelini Amerika'ya gönderiyorlar biliyorum. Avrupada hoşlanmadığım tek şey sosyete hayatı oldu. Sosyete diye bir şey yok zaten; varsa bile bilmem nereye saklanmış. Siz gördünüz mü? Ben hiç rastlamadım. Sosyete hayatına çok düşkünüm. O hayatı çok yaşadım. Yalnız Schenectady'de değil; New York'ta da. Her kış New York'a gider, bol bol sosyete hayatı yaşarım. Geçen kış şerefime on yedi yemek verildi. Bunlardan üçünü veren erkekti hem de. Schenectady'dekinden daha fazla arkadaşım var New York'ta. Çoğu erkek, ama kızlar da var." Bir an durakladı. Değişmiyen gülümsemesi, bütün güzelliğini yansıtan gözleri ile Winterbourne'a bakarak, "Erkeklerle her zaman ahbaplık etmişimdir," dedi.

Bu sözler zavallı Winterbourne'u eğlendirmekle beraber şaşırtıyordu da. Genç kızın çekiciliğine kapılmıştı. Onda şüphe yoktu. Yalnız o güne kadar bir genç kızın ağzından böyle şeyler duymamış, duymuşsa da bunu söyleyenin serbestliğine vermişti. Şimdi Miss Daisy Miller'i Cenevre'nin "hafifmeşrep" dediği kadınlardan sayması, ya da, hiç değilse böyle bir yaradılıştaki olmakla suçlaması mı gerekecekti? Cenevre'de bu kadar uzun zaman kalmakla çok şeyler kaybettiğini düşündü. Amerikalıların konuşma özellikleri ona yabancı geliyordu artık. Kendini bildi bileli Amerikalı tipine bu kadar uyan bir kıza rastlamamıştı. Çok çekici bir tarafı vardı bu kızın. Yalnız biraz fazla dost canlısıydı. Belki de New York eyaletinden güzel bir kızdı, hepsi o kadar. Bunlar, bu erkeklerle ahablık eden güzel kızlar, hep böyle miydiler? Yoksa Daisy Miller aynı zamanda içinden pazarlıklı, atak, düşüncesiz bir kız mıydı? Winterbourne sevgisini kaybetmişti sanki. Mantığı da ona bir yol gösteremiyordu. Miss Daisy Miller'in son derece suçsuz bir görünüşü vardı. Amerikalı kızların çok temiz olduğunu söyleyenlerin yanında hiç de öyle olmadıklarını ileri sürenler de çıkmıştı şimdiye kadar. Winterbourne'a kalırsa, Miss Daisy Miller flörtçünün biriydi. Flört etmesini seven güzel bir Amerikalı. Bu gibi kızlarla şimdiye kadar alışverişi olmamıştı. Avrupa'da iki üç hanımla tanışmıştı, bunların hepsi de Miss Daisy Miller'den daha yaşlıydılar. Görünüşü kurtarmak için kocaları da vardı. İnsanın başına dert olabilecek tehlikeli kadınlardı bunlar. Ama Miss Miller böylelerden değildi. Suçsuz bir hali vardı. Flört etmekten hoşlanan güzel bir Amerikan kıızıydı, o kadar. Winterbourne, Miss Daisy Miller'i en iyi tanımlayan sözü bulmuş olmaktan memnun, arkasına yaslandı. O güne kadar böylesine çekici bir burun görmediğini düşündü. Flört etmekten hoşlanan güzel bir Amerikan kıızıyla arkadaşlığın şartları, sınırları neydi acaba? Çok geçmeden bunları öğrenmek fırsatını bulacağına inanmıştı.

Miss Daisy Miller, şemsiyesini *Chateau de Chillon*'un uzakta parıldayan kulelerine doğru uzatarak, "Şu eski şatoya gittiniz mi?" diye sordu.

"Evet, hem de kaç kere. Siz de görmüşsünüzdür herhalde, değil mi?"

"Yok, biz gitmedik. Ama ben öyle gitmek istiyorum ki. Bir gün giderim herhalde. Bu eski şatoyu görmeden buradan ayrılmam."

"İyi bir gezinti olur. Gitmesi de zor değil. Arabayla da gidilir, vapurla da."

"Trenle de gidiliyor."

"Evet, öyle."

"Rehberimiz söylüyor; ta şatonun kapısına kadar götürüyorlarmış. Geçen hafta gidecektik ama, annem vazgeçti. Hazımsızlık çekiyor da. Gidemedi. Randolph da gitmek istemedi; eski şatolarla başı hoş değilmiş. Randolph'u kandırabilirsek bu hafta gideriz belki."

Winterbourne gülererek, "Kardeşiniz eski anıtlara karşı ilgi duymuyor mu?" diye sordu.

"Hayır. Sevmiyor eski şatoları. Daha dokuzunda. Otelde kalmak istiyor. Annem de onu yalnız bırakmağa korkuyor; rehberimiz de yanında kalmaz. Bu yüzden pek bir yerlere çıkamadık," dedi ve gene *Chateau de Chillon*'u gösterdi, "Ama oraya gidemezsek çok yazık olur."

"Herhalde bir yolunu bulur, gidersiniz. Öğleden sonra Randolph'la kalacak birini bulamaz mısınız?"

Miss Miller bir an Winterbourne'a baktı, sonra sakin sakin, "Keşke siz kalsanız onunla," dedi.

Winterbourne bir an kararsız durduktan sonra, "Sizinle Chillon'a gitmeyi tercih ederdim," cevabını verdi.

Genç kız hep o sakin haliyle sordu, "Benimle mi?"

Onun yerinde Cenevrelî bir genç kız olsa, kıpkırmızı kesilir, hemen yerinden fırlardı. Miss Miller böyle birşey yapmadı. Gene de Winterbourne fazla ileri gittiğini düşünerek kızın gücenmesinden korktu. Saygılı saygılı, "Annenizle beraber tabii," diye ekledi.

Daisy Miller ise ne önceki ileri gidişin, ne de sonrakı saygılı davranışın farkında bile değildi. "Annem gitmez herhalde," dedi. "Öğleden sonraları gezmekten hoşlanmıyor. Fakat sahi mi? Gerçekten oraya gitmek ister misiniz?"

"Hem de pek çok."

"Öyleyse belki bir yolunu buluruz. Annem Randolph'la kalırsa Eugenio de kalır herhalde."

"Kim bu Eugenio?"

"Rehberimiz. Randolph'la yalnız kalmaktan hiç hoşlanmıyor. Ömrümde böyle titiz adam görmedim. Ama rehberliğine diyecek yok doğrusu. Evet, annem kalırsa, o da Randolph'la kalır. Biz de şatoya gidebiliriz."

Winterbourne düşündü. "Gidebiliriz" sözü ancak kendisi ile Miss Daisy Miller'in gidebileceği anlamına gelebilirdi. İnanılmıyacak kadar hoş bir şey olurdu bu. Genç kızın elini öpsem mi, diye düşündü. Aklına geleni yapıp her şeyi berbat edebilirdi ama, bereket versin ki, tam o sırada yanlarında bir adam belirmişti. Bu, Eugenio olmalıydı. Uzun boylu, yakışıklı bir genç olan rehber, Winterbourne'a ters ters bakarak Miss Miller'e yaklaştı. Üzerinde kadife bir ceket, onun da üzerinde pırıl pırıl bir saat kösteği vardı. Favorileri adamakıllı uzundu.

Miss Miller son derece dost bir tavırla, "Sen misin, Eugenio?" dedi.

Eugenio, Winterbourne'u tepeden tırnağa süzmüştü. Genç kıza dönerek ciddiyetle selâmladı, "Yemeğin hazır olduğunu Matmazele bildirmekle şeref duyarım," dedi.

Miss Miller ağır ağır kalktı. "Eugenio, şu eski şatoya gene de gidiyorum işte," diye haber verdi.

"*Chateau de Chillon*'a mı Matmazel? Demek Matmazel karar verdiler?"

Winterbourne, adamın sesini pek küstah bulmuştu. Genç kızla alay ettiği seziliyordu. Miss Miller de bunun farkına varmıştı. Biraz, ama pek az kızarak Winterbourne'a döndü, "Çay mı yapacaksınız ya?" diye sordu.

"Gitmezsek üzüleceğim."

"Bu otelde kalıyorsunuz değil mi? Amerikalı olduğunuz da doğru?"

Rehber, Winterbourne'a kötü kötü bakmakta devam ediyordu. Genç adam bu bakışın hiç olmazsa Miss Miller'e karşı bir saygısızlık olduğunu düşündü. Adam sanki Miss Miller'in her önüne gelenle ahbaplık ettiğini ima ediyor gibiydi. Gülümsiyerek genç kıza, "Sizi hakkımda her istediğiniz bilgiyi verebilecek bir hanımla tanıştırmaktan şeref duyacağım," dedi. Onu, halası ile tanıştıracaktı.

Miss Miller de gülümsedi, "İyi öyleyse. Bir gün gide-
riz." Sonra Eugenio'nun yanında otele doğru gitti. Kızın
müslin farbelalarını çakıllı yolun üzerinde sürüyerek u-
zaklaşmasını seyreden Winterbourne, prensesler gibi bir
yürüyüşü var, diye düşünüyordu.

Bununla beraber halası Mrs. Costello ile Miss Daisy
Miller'i tanıştıрмаğa söz vermekle üstüne altından kolay
kolay kalkamıyacağı bir iş aldığını da biliyordu. Halası-
nın baş ağrısı geçer geçmez onu görmeğe gitti, hal ha-
tır sorup, yeğenlik ödevini yerine getirdikten sonra, otel-
de kalan bir ana, kız ve oğuldan ibaret Amerikalı aileyi
görüp görmediğini sordu.

Mrs. Costello cevap verdi, "Bir de rehber var, değil
mi? Görmez olur muyum onları? Hem gördüm, hem de
duydum. Elimden geldiği kadar da uzak durmaya çalış-
tım." Zengin bir dul olan Mrs. Costello seçkin bir insan-
dı. Baş ağrıları izin verse, yaşadığı devirde derin izler bı-
rakacak işler yapacağını anlatmak ister gibi konuşurdu.
Uzun ve dolgun bir yüzü, büyükçe bir burnu vardı. Göz
alıcı beyaz saçlarını başının üzerinde iri lüleler ve bukle-
ler halinde toplamıştı. New York'ta evli iki oğlu vardı.
Bir oğlu da Avrupada, Hamburg'da gününü gün etmedey-
di. Avrupada çok gezdiği halde, annesinin bulunduğu şe-
hirlere pek uğramazdı. Bu yüzden sırf halasını görmek
için tutup Vevay'a gelen Winterbourne, Mrs. Costello'nun
deyimi ile, ona "yakınlarından" daha çok ilgi gösteriyor-

du. Genç adam Cenevre'de insanın halası ile her zaman ilgilenmesi gerektiğini öğrenmişti. Mrs. Costello yıllardan beri yeğenini görmediği için, gelişine pek sevindi. Sevincini ona sosyete hayatında bilinmesi gereken çeşitli sırları açıklamakla belirtti. Bunu yaparken kendisinin de Amerikan başkentinin sosyetesine ilişkin olduğunu hatırlatmaktan geri kalmadı. Dost seçerken çok titiz davranışını kabul ediyor, New York'u tanısa, Winterbourne'un kendisine hak vereceğini söylüyordu. Mrs. Costello'nun çeşitli yönleriyle anlattığı bu toplumun kesin çizgilerle sınıflara ayrılmış düzeni Winterbourne'a şaşırtıcı olduğu kadar, bunaltıcı da gelmişti..

Halasının konuşmasından Miss Daisy Miller'in bu düzendeki yerinin hayli aşağılarda olduğu anlaşılıyordu. Genç adam, "Korkarım, onları beğenmiyorsunuz?" dedi.

"Çok bayağı insanlar. Onlar da Amerikalı ama, insan vatanına olan görevini onlar gibisi ile görüşmekle değil, görüşmemekle yerine getirir."

"Demek onları çevrenize kabul etmiyorsunuz?"

"Elimde değil, Fredrick'çiğim. Elimden gelse iyi; ama yapamıyorum işte."

Winterbourne birden, "Genç kız çok güzel," dedi.

"Doğru, güzel ama çok da bayağı."

Winterbourne biraz durakladıktan sonra, "Evet, anlıyorum," dedi.

"O da bütün ötekiler gibi çekici. Nereden kaparlar bu çekiciliği bilmem. Giyinişi de kusursuz. Ne kadar güzel giyindiğini sen pek anlıyamazsın. Nasıl kazanırlar bu giyinme zevkini acaba?"

"Ama, halacığım, bu kız vahşi bir Kızılderili de değil ya artık!"

"Gene de annesinin tuttuğu rehberle sıkı fıkı olan bir genç kız."

"Rehberle sıkı fıkı olan mı dediniz?"

"Annesinin de kızından kalır yeri yok ya zaten. Rehberle içli dışlı olmuşlar. Efendiden bir adammış gibi.

Yemeklerini de birlikte yiyorlarsa, hiç şaşmam. Belki de şimdiye kadar böyle nazik, iyi giyinen, zarif bir erkeğe rastlamamışlardır. Genç hanım, kontların da olsa olsa bu efendi gibi olacağını sanıyordur. Adam sigara da içiyor galiba."

Winterbourne bu açıklamaları ilgiyle dinliyordu. Miss Miller hakkında bir fikre varmıştı artık. Demek uçar, hoppa bir kızdı.

"Rehber filân değilim ama, bana da çok nazik davrandı."

Mrs. Costello vakur edasıyla sordu, "Neden onunla tanıştığını daha evvel söylemedin?"

"Bahçede rastladım, biraz konuştuk."

"*Tout bonnement*. Peki neler söyledin ona?"

"Kendisini saygıdeğer halamla tanıştıracığımı söyledim."

"Beni kendine borçlu bırakmışsın!"

"İyi aileden olduğuma tanık göstermem gerekiyor."

"Ya ona kim tanıklık edecek?"

"Zulim olmayın halacığım. Çok cici bir kız."

"Buna kendin de pek inanmışa benzemiyorsun ya."

"Gerçi hiç işlenmemiş ama son derece güzel. Kısa-cası cici bir kız. Buna inandığımı tanıtlamak için onu *Chateau de Chillon*'a götüreceğim."

"İkiniz mi gideceksiniz? Bu, senin dediğinin tam tersini tanıtlar. Bu ilgi çekici gezi kararlaştırıldığı zaman tanışalı ne kadar olmuştu? Sen buraya geleli daha yirmi dört saat geçmedi."

Winterbourne gülümsiyerek, "Yarım saat olmuştu," dedi.

"Aman ne korkunç kız!"

Mrs. Costello'nun yeğeni birkaç dakika sesini çıkarmadı. Sonra güvenilir bir bilgi edinmek isteği ile çok cid-

dî bir sesle sordu, "Eminsiniz demek?.." Fakat sorusunun sonunu getirmeden durakladı.

"Neye emin olacaktım?"

"Miss Miller'in karşısındaki erkeğin ergeç kendisini elde edeceğini uman kızlardan olduğuna?"

"Bu gibi kızların karşılaştıkları erkeklerden neler umdukları hakkında en ufak bir fikrim yok. Ama "işlenmemiş" dediğin bu küçük Amerikalı kızdan uzak dursan iyi edersin. Sen memleketten biraz fazla ayrı kaldın. Bir gün tutup büyük bir hata işlersin. Çok toysun."

Winterbourne bıyıklarını burarak gülümsedi, "O kadar da değil, halacığım," dedi.

"O halde tam tersi. Fazla tecrübelisin.

Winterbourne düşünceli düşünceli bıyıklarını burmağa devam etti, "Bu kızcağızla tanışmıyacaksınız şimdi, öyle mi?"

"Seninle *Chillon* şatosuna gidedeceği doğru mu?"

"Buna iyice karar verdi sanırım."

"O halde, Fredrick'çiğim, onunla tanışmak şerefinden mahrum kalmam gerekecek... Ben yaşlı bir kadını, ama öyle her şeyi hoş görecektir kadar dünyadan elimi eteğimi çekmedim."

"Ama bütün Amerikalı kızların yaptığı şeyler değil mi bunlar?"

Mrs. Costello yeğenine bir an dik dik baktıktan sonra, "Benim torunlarım böyle şey yapsınlar da göreyim," dedi.

Bu sözler işi biraz aydınlatır gibi oldu. Çünkü, Winterbourne, New York'taki güzel kuzinlerinin "müthiş flörtçü" olduklarını işitmişti. Miss Daisy Miller bu oldukça serbest genç hanımlara tanınan hakların sınırlarını da aşmışsa, artık ondan her şey beklenebilirdi. Winterbourne onu tekrar görmek için sabırsızlanıyor, genç kızın gerçek değerini sezgisi ile bulamadığı için, kendi kendisine içerliyordu.

Sabırsızlanıyordu ama, onu görünce halasının kendi-

si ile tanışmaktan kaçındığını nasıl açıklayacağını bilemiyordu. Fakat Miss Daisy Miller'in böyle şeylere pek önem vermediğini anlamakta gecikmedi. O akşam onu bahçede, yelpazesini sallıyarak yıldızların ışığında bir peri gibi tembel tembel dolaşır buldu. Saat ondu. Akşam yemeğini halasıyla yemiş, yemekten sonra yine onunla oturmuş, az önce ertesi gün görüşmek üzere vedalaşarak ayrılmıştı. Miss Daisy Miller, Winterbourne'u gördüğüne sevinmiş gibiydi. Şimdiye kadar hiç bir gecenin kendisine bu gece kadar uzun gelmediğini söyledi.

Winterbourne, "Hep yalnız mıydınız?" diye sordu.

"Annemle dolaşıyorduk ama, o çabuk yoruluyor."

"Yattı mı anneniz?"

"Hayır. Erken yatmayı sevmez. Uykusu az. Günde ancak üç saat uyur. Kendi de bu kadar uykuyla nasıl olup da yaşadığını bir türlü anlamadığını söyler. Çok sinirlidir. Sandığından fazla uyuyordur herhalde. Şimdi Randolph'u aramağa gitti. Onu yatırmağa çalışacak. Randolph'un da yatakla başı hoş değildir."

"Kandırır da yatırır inşallah.

Miss Daisy yelpazesini açarak, "Kandırmak için dil döker ama, Randolph onun sözünü dinlemez. Annem araya Eugenio'yu sokmağa çalışıyor ama, Randolph'a o da söz geçiremiyor. Sanmam ki onbirden evvel yatsın."

Randolph yatmamakta direnmiş olmalı ki, Winterbourne genç kızın annesine rastlamadan bir süre onunla bahçede gezdi. Miss Daisy Miller, "Benimle tanıştırmak istediğiniz hanımı görmek için hayli bakındım. Halanızmış, değil mi?" dedi. Winterbourne'un evet diyerek bu bilgiyi nereden edindiğini sorması üzerine, genç kız oteldeki oda hizmetçisinden Mrs. Costello hakkında her şeyi öğrendiğini açıkladı. Çok sessiz, çok *comme il faut* imiş. Beyaz saç lüleleri varmış. Kimseyle konuşmaz, yemeğini yemek için otelin lokantasına inmezmiş. Her iki günde bir de baş ağrıları tutarmış. Miss Daisy Miller, "Baş ağrısıyla filan güzel bir panzehir, diyerek

li sesiyle konuşmağa devam etti. "Onunla tanışmayı o kadar istiyorum ki. Sizin halanızın nasıl bir insan olacağını çok iyi tahmin edebiliyorum. Herhalde onu çok beğeneceğim. Ahbap seçmekten yana çok titiz olmalı. Kibar bir hanıma yakışan da budur. Ben de seçkin kişilerle arkadaşlık etmeğe bayılırım. Annemle ben de ahbaplarımızı titizlikle seçeriz; öyle herkesle konuşmayız - ya da onlar bizimle konuşmaz. İkisi de aynı kapıya çıkar ya. Gene de halanızla tanışmak beni sevindirecek."

Winterbourne zor durumda kalmıştı. "Eminim o da çok sevinirdi; ama şu baş ağrıları işi güçleştiriyor," dedi.

Genç kız alacakaranlıkta ona baktı, Mrs. Costello'ya acıdığını belli eden bir sesle, "Ama herhalde her gün ağrıyıyordur başı, değil mi?" dedi.

Winterbourne bir süre sustu. Ne diyeceğini bilemiyordu. Sonra, "Her gün ağrıdığını söylüyor," cevabını verdi.

Miss Daisy Miller durup ona baktı. Güzelliği alacakaranlıkta bile belliydi. Kocaman yelpazesini bir açıp bir kapıyordu. Birden, "Benimle tanışmak istemiyor," dedi. "Neden doğruyu söylemiyorsunuz. Korkacak bir şey yok. Bakın ben korkuyor muyum?" Güldü. Winterbourne, kızın sesinde bir titreme farkederek gibi oldu. Bu ona dokundu. Hem de şaşkınlık ve utanç duymasına sebep oldu. "Fakat sıhhati yüzünden kimseyle görüştüğü yok ki," diye itiraz etti. Genç kız bir iki adım ilerledi. Hâlâ gülüyordu.

"Korkmanıza lüzum yok," diye tekrarladı. "Niçin benimle tanışmak istesin?" Sonra gene durakladı. Bahçe duvarına yaklaşmıştı. Önünde yıldızların ışığı altında göl uzanıyordu. Sular hafifçe pırıldıyor, ta uzaklardaki dağlar hayal meyal seçiliyordu. Daisy Miller bu esrarlı manzaraya bakarak bir kere daha güldü. "Ahbap seçmekteki titizliğine diyecek yokmuş doğrusu!" dedi.

Winterbourne acaba kız çok kırıldı mı, diye düşündü ve bir an neredeyse kırılmış olmasını anımsadı. Böylece

onu yanıldığına inandırarak gönlünü almak fırsatını eline geçirecekti. Avutmak maksadiyle kıza daha çok yaklaşılabilecekti. Sevindi. O sırada halasını, sözlerle de olsa, fedâ etmeğe, onun kibirli, kaba bir kadın olduğunu itirafa ve, siz ona aldırmayın, demeğe hazırdu. Fakat bereket versin, Winterbourne nezaket göstereyim derken, nankörlük etmek tehlikesine düşmeden Miss Daisy Miller tekrar yürümeye başladı; sonra apayrı bir sesle, "İşte annem geliyor," dedi. "Herhalde Randolph'u yatıramamış." Karanlıkta bir kadın hayali belirmişti. Yavaş yavaş, tereddütle ilerliyordu. Birden duraklar gibi oldu.

Winterbourne, "Anneniz olduğundan emin misiniz? Bu karanlıkta nasıl farkettiliniz?" diye sordu.

Miss Daisy Miller gülerek, "Eh, herhalde kendi annemi tanırım artık," dedi. "Hele üzerinde bir de benim şalım varsa. Hep benim şeylerimi giyer."

Sözü edilen hanım ilk görüldüğü yerde oyalanıyordu.

Winterbourne, "Anneniz sizi görmedi galiba," dedi. Sonra artık Miss Miller'le şakalaşabileceğini düşünerek, "Ya da şal yüzünden gelemiyordur," diye ekledi.

Genç kız sakın sakın, "Yok canım, kötü, eski bir şal. Kullanabilirsin, demiştim ona. Sizi gördüğü için gelemiyor asıl," dedi.

"O halde ben gideyim."

Miss Miller ısrar etti, "Yok, yok, gitmeyin."

"Korkarım anneniz sizinle dolaşmamı istemiyecek."

Miss Miller ciddi gözlerle Winterbourne'a baktı, "Benim için kaygı duymaz," dedi. "Sizi düşünüyor - ya da kendisini. Daha doğrusu kimi düşünüyor ben de bilmiyorum. Erkek arkadaşlarımdan hiç birinden hoşlanmaz. Çok çekingendir. Ne zaman ona bir erkek arkadaşımı tanıştırsam mesele olur. Ben gene bakmam, çoğunu tanıştırmam." Genç kız, ince, yumuşak, biteviye sesiyle devam etti, "Tanıştırmasam o zaman doğru hareket etmemiş olurum gibi geliyor bana."

Winterbourne, "Beni de tanıştırmak için önce adımı bilmeniz gerekir," diyerek ismini söyledi.

Miss Daisy Miller gülerek, "Of.. Ne de uzun isim. Dünyada becerip söyleyemem," dedi.

O zamana kadar annesinin yanına varmışlardı. Onlar yaklaşıırken, Mrs. Miller sırtını dönüp alçak bahçe duvarına doğru yürüdü, duvara dayanıp gölü seyre daldı. Genç kızın kararlı bir tavırla, "Anne!" diye seslenmesi üzerine onlara döndü. Miss Daisy Miller, "Mr. Winterbourne," diyerek genç adamı pek ince, pek içten bir şekilde tanıttı. Mrs. Costello genç kız için bayağı demişti; Winterbourne bayağılıkla böyle ince, eşsiz bir zarıflığın nasıl olup da bir arada bulunduğu şaşıyordu.

Mrs. Miller ufak tefek, zayıf, tüy gibi bir kadındı. Ufacık bir burnu, iyice kırlaşmış seyrek saçlarının süslediği geniş bir alnı, hareketli gözleri vardı. Winterbourne onun kendisini selâmlayıp selâmlamadığını farkedemedi ama, yüzüne bakmadığı muhakkaktı. Daisy yaklaşmış, annesinin şalını düzeltiyordu. "Ne arıyorsun buralarda bakalım, anne?" diye sordu. Sesinde kullandığı kelimelerin taşıyabileceği anlamın sertliği yoktu.

Annesi yine göle doğru dönerek, "Bilmem," dedi.

"Bu eski şalı da nasıl kullanırsın anlamıyorum."

Annesi hafifçe gülerek, "Kullanıyorum işte," dedi.

"Randolph'u yatırabildin mi?"

Mrs. Miller şefkatle, "Hayır, razı edemedim yatmağa," dedi. "Garsonla konuşmak istiyor. Bayılıyor o garsonla konuşmağa."

Genç kız, "Biz de Mrs. Winterbourne'la ondan bahsediyorduk," dedi. Onu duyan genç adamın adını ömrü boyunca ağzından eksik etmemiş sanırdı.

Winterbourne, "Ya, evet. Oğlunuzla tanışmaktan çok memnun oldum," dedi.

Randolph'un annesi sesini çıkarmadı. Dikkatini göle çevirmişti. Neden sonra, "Nasıl yaşıyor bu çocuk anlamıyorum," dedi.

Daisy Miller, "Gene de durumu Dover'deki kadar kötü değil," cevabını verdi.

Winterbourne sordu, "Dover'de ne oldu?"

"Hiç yatmak istemedi. Herhalde bütün gece oturma odasında kaldı. Saat on ikide daha yatmamıştı, ben onu biliyorum."

"Gündüzleri uyumaz mı?"

"Pek uyumaz."

Daisy'nin annesi, "Keşke uyusa; uyuyamıyor herhalde," dedi.

Daisy, "Aman ne baş derdi çocuktur!" diye atıldı. Bir sessizlik oldu, Daha sonra Mrs. Miller. "Daha neler, Daisy! İnsan kendi kardeşi için böyle şeyler söyler mi?" dedi.

"Gerçekten baş derdi ama anne." Daisy'nin sesinde karşılık veren kimselerin sertliğinden eser yoktu.

Mrs. Miller direndi, "Daha dokuzunda."

"Şatoya gitmek istemedi; ben de Mrs. Winterbourne'la gidiyorum işte!"

Daisy'nin annesi sakın sakın verilen bu habere bir karşılıklıta bulunmadı. Winterbourne onun kararlaştırdıkları bu geziyi hiç de hoş karşılamıyacağını biliyordu, ama Mrs. Miller basit, kolay idare edilebilecek bir kadın olduğu için de saygılı birkaç sözle gönlünü alacağını umuyordu. Ona, "Evet, kızınız kendisine şatoyu gezdirmek şerefini bana bağışladı," dedi.

Mrs. Miller etrafta dolaşan bakışlarını yalvarırcasına Daisy'ye çevirdi, ama Daisy kendi kendine hafifçe bir şarkı mırıldanarak bir iki adım öteye gitmişti.

Annesi, "Herhalde trenle gidersiniz, değil mi?" dedi.

"Evet. Ya da vapurla."

"Vallahi bilmem ki hangisi iyi. Ben o şatoya hiç gitmedim."

Winterbourne artık Mrs. Miller'in bu gezintiye ses çıkarmıyacağına inanmağa başlamıştı. Bununla beraber kadının kızıyla birlikte gelmek istemesini de pek tabii bir

sey olarak kabul ediyordu. "Yazık siz gelemiyorsunuz," dedi.

"Gitmeyi çok düşündük, ama bir türlü olmadı. Daisy gezmek ister tabii. Yalnız bir hanım var - adını bilmiyorum - o söylüyor, buradaki şatoları görmeğe değmezmiş. Diyor ki, "Şato görmek isterseniz İtalya'ya kadar sabredin." " Mrs. Miller sonra gitgide artan bir kendine güvenle ekledi, "Orada şato çokmuş galiba. Tabii biz en belli başlılarını görürüz. İngiltere'de birkaç tane gezdik."

"Evet, İngiltere'de güzel şatolar vardır ama, *Chillon*'da görülmeğe değer doğrusu."

Mrs. Miller bu büyük teşebbüsün önemini belirten bir sesle, "Eh, madem ki, Daisy istiyor.. O bir şeyi aklına koydu mu, yapar," dedi.

"Herhalde çok hoşuna gidecek."

Winterbourne önlerinde hâlâ şarkı mırıldanarak doluşan genç kızla başbaşa kalmak fırsatını sağlama bağlamak için gittikçe artan bir arzu duyuyordu. Mrs. Miller'e, "Siz bu geziye katılmak istemezsiniz, değil mi?" diye sordu.

Daisy'nin annesi Winterbourne'a şüpheli şüpheli bakarak bir iki adım attı. Sonra, "Yalnız giderse daha iyi olur," dedi.

Winterbourne, Mrs. Miller'in annelik anlayışının gölün karşı kıyısındaki karanlık ve eski şehrin sosyetesinde en ileri safları tutan dikkatli annelerin anlayışından apayrı olduğunu düşündü. Fakat bu düşünceleri Mrs. Miller'in koruyucu bir anneden yoksun kızının ismini çağırması ile kesildi.

"Mr. Winterbourne!"

"Efendim?"

"Beni sandalla gezdirmek ister misiniz?"

"Hemen şimdi mi?"

"Tabii."

Annesi hayretle, "Daha neler Annie Miller!" diye haykırdı. Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Winterbourne, "Lûtfen izin verin hanımefendi," diye şevkle atıldı. Şimdiye kadar yıldızlı bir yaz gecesinde taze ve güzel bir kızla sandal gezintisine çıkmak zevkini tatmamıştı.

Mrs. Miller, "Gerçekten istediğini sanmam bunu. İçeri girmeyi tercih eder herhalde." dedi.

Daisy, "Mr. Winterbourne istiyordur, biliyorum," diye atıldı. "Kendisi bana o kadar bağlı ki."

"Sizi yıldız ışığında sandalla *Chillon*'a kadar götüreyim."

"Sahi mi söylüyorsunuz?"

Annesi dayanamamıştı, "Daha neler artık!" dedi.

Daisy, Winterbourne'a dönerek konuştu, "Yarım saatir bana bir kelime bile söylemediniz ama."

"Annenizle tatlı tatlı konuşuyorduk."

"Her neyse, siz şimdi beni sandalla gezdirin."

Durmuşlardı. Kız dönmüş Winterbourne'a bakıyordu. Yüzünde çekici bir gülümseme vardı; güzel gözleri pırıl pırıldı. Elindeki kocaman yelpazeyi sallayıp duruyordu. Winterbourne, bir kız bundan güzel olamaz, diye düşündü. Bahçeden göle inen merdivenleri göstererek, "İskelede beş, altı sandal var. Koluma girmek lûtfunda bulunursanız birini seçeriz," dedi.

Daisy gülümsüyordu. Hafif bir kahkahayla başını geriye attı, "Her şeyi böyle usulünce yapan erkeklerden hoşlanırım," dedi.

"İnanın bana, teklifim çok ciddi."

"Ağzınızdan böyle bir lâf alacağımı biliyordum zaten."

"Görüyorsunuz ya hiç de zor olmadı; ama korkarım siz benimle alay ediyorsunuz."

Mrs. Miller nazıkçe, "Sanmam efendim," dedi.

Winterbourne genç kıza döndü, "O halde izin verirsiniz sizi sandalla gezdireyim."

"Ne de hoş bir söyleyişiniz var bunu."

"Yapması bana da hoş olacak."

Daisy, "Hoş olurdu, doğru," dedi, ama delikanlı ile gitmek için bir harekette bulunmadı. Durmuş, gülüyordu.

Mrs. Miller de söze karıştı, "Saat kaç oldu, bir öğrensen."

Karanlıkta, "Saat on bir oldu, hanımefendi," diyen yabancı şiveli bir ses duyuldu. Winterbourne o tarafa dönünce, çok sık giyinmiş olan rehberle karşılaştı. Yanlarına yeni yaklaşmıştı herhalde.

Daisy, "Eugenio, ben sandalla gezmeye çıkıyorum." dedi.

Eugenio eğilerek selâm verdi. Sonra sordu, "Saatin on birinde mi matmazel?"

"Mr. Winterbourne'la gidiyoruz. Hemen şimdi."

Mrs. Miller rehberle döndü, "Söyleyin de gitmesin, Eugenio," dedi.

"Sandalla gezmeseniz iyi edersiniz, matmazel."

Winterbourne, keşke bu güzel kız, rehberle bu kadar içli dışlı olmasa, diye düşündü, ama sesini çıkarmadı.

Daisy, "Herhalde doğru bulmuyorsunuz," dedikten sonra, Winterbourne'a dönerek ekledi, "Eugenio hiç bir şeyi doğru bulmaz."

Eugenio, Mrs. Miller'e sordu, "Matmazel yalnız mı gitmek niyetinde?"

"Yok, hayır. Bu beyle gitmek istiyor."

Rehber bir süre Winterbourne'a baktı - genç adam bu bakışta bir gülümseme sezdi - sonra ciddiyetle eğilerek, "Matmazel nasıl isterlerse," dedi.

Daisy, "Ben de biraz mesele çıkaracağınızı umuyordum; artık canım gitmek istemiyor," diye söylendi.

Winterbourne atıldı, "Gitmezseniz bu sefer de ben mesele çıkarırım."

Genç kız yeniden gülmeğe başlamıştı. "Aman ne iyi. Benim asıl isteğim de bu mesele çıkarmaktır."

Rehber buz gibi bir tavırla konuştu, "Küçük bey yattı."

Mrs. Miller, "Haydi Daisy, artık gidebiliriz," dedi.

Daisy gitmek üzere dönerken, gülererek Winterbourne'a baktı. Yelpazesini sallıyarak, "İyi geceler," dedi. "İnşallah hayal kırıklığına uğramışsınızdır, ya da bana çok kızmışsınızdır."

Winterbourne, kızın uzattığı eli sıkarak, "Şaşkınlığa uğradım, o kadar," cevabını verdi.

"İnşallah şaşkınlığınız uykunuzu kaçırmaz." Ve iki hanım şanslı rehberlerinin yanında otele doğru uzaklaştı. Winterbourne arkalarından bakıyordu. Gerçekten şaşıp kalmıştı. Kızın bu anlaşılmaz içtenliğini, ansızın beliren kaprislerini düşünerek gölün kenarında on beş dakika kadar oyalandı. Ancak bir tek kesin sonuca varabiliyordu: Bu kızı alıp bir yerlere götürmek çok zevkli olacaktı.

İki gün sonra *Chillon* şatosuna gittiler. Winterbourne, kızı, aylâk aylâk etrafa bakınıp duran rehberlerin, uşakların, yabancı turistlerin arasında, otelin salonunda bekledi. Kendisine kalsa buluşmak için böyle bir yer seçmezdi ama, genç kız öyle istemişti. Miss Miller kapalı şemsiyesini güzel vücuduna bastırmıştı; uzun eldivenlerini ilikliyerek seke seke merdivenlerden indi. Üzerinde şık ve ağırbaşlı, son derece güzel bir yol elbisesi vardı. Winterbourne hayal gücü olan, atalarımızın "duygulu" adını verdiği kimselerdendi; geniş merdivenlerden inen kızın elbisesine, küçük, sık ve kendine güvenen adımlarla ilerleyişine bakarken romantik bir şeyler olup bittiğini hissetti. O anda birlikte kaçtıklarına inanabilirdi. Orada toplanan bir sürü işsiz güçsüz insanın arasından birlikte geçtiler; herkes dik dik kıza bakıyordu. Daisy, genç adamın yanına gelir gelmez gevezeliğe başlamıştı. Winterbourne *Chillon*'a arabayla gitmeği düşünmüştü, ama Daisy şatoya işleyen vapura binmeyi çok istemiş, vapurlara karşı bir tutkusu olduğunu ileri sürmüştü. Soyun üzerinde

ne kadar tatlı bir meltem olurdu her zaman. Hem de bir sürü insan görürdünüz. Yolculuk uzun sürmedi; ama Winterbourne'a arkadaşı neler anlatmadı. Bu küçük gezi Winterbourne için değişik bir olay, bir maceraydı. Öyle ki, serbestliğe alışkın olan bu genç kızın hiç olmazsa kendisinininkine benzer bir heyecan duymasını bekliyordu. Ama itiraf edelim ki, bu hususta hayal kırıklığına uğradı. Daisy Miller son derece canlı, çok neşeliydi, ama hiç heyecanlı görünmüyordu. Sakindi. Ne Winterbourne'un ne de başkalarının gözlerine bakmaktan çekiniyor, Winterbourne'a bakarken kızarmadığı gibi, başkalarının kendisine baktığını hissettiği zaman da kızarmıyordu. Etraftan bakmakta devam ediyorlardı. Winterbourne, güzel arkadaşının seçkin tavırlarından büyük memnunluk duydu. Önce vapurda yüksek sesle konuşup, gülecek ve belki de durmadan gezinmek istiyecek diye biraz korkmuştu. Ama çok geçmeden bu korkusunu unuttu. Yerinden kımıldamadan birçok değişik fikirler ileri süren kızın yüzünden bir an bile gözlerini ayırmadan gülümsiyerek oturuyordu. O zamana kadar gevezeliğin bu kadar sevimlisini duymamıştı. Daha önce onun "bayağı" olduğu fikrini kabul ettiği halde, şimdi bundan pek emin olamıyordu. Yoksa, onun bayağılığına alışıyor muydu? Miss Miller'in konuşması genellikle metafizikçi filozofların nesnel dediği cinstendi ama, zaman zaman öznelleştiği de oluyordu.

Daisy birden güzel gözlerini Winterbourne'un gözlerine dikerek sordu, "Niçin somurtup duruyorsunuz?"

"Somurtuyor muyum? Ben de mutluluktan ağzım kulaklarına varıyor sanıyordum."

"Gören beni cenazeye götürüyorsunuz sanacak. Ağzınız kulaklarınıza varıyorsa, kulaklarınız birbirine ne yakınmış!"

"Güvertede hora mı tepeyim yani?"

"Evet, evet. Lütfen! Ben de şapkanızı dolandırırım, gezi masrafı çıkar."

Winterbourne alçak sesle, "Hayatımdan bu kadar memnun olduğumu hiç hatırlamıyorum," dedi.

Daisy bir an ona baktı; sonra küçük bir kahkaha koyverdi. "Size böyle sözler söyletmek hoşuma gidiyor. Ne tuhaf halleriniz var," dedi.

Vapurdan indikten sonra, şatoyu gezerken Miss Miller'in konuşmasında öznel unsur üste çıktı. Yüksek tavanlı odalarda seke seke dolaşüyor, dolambaçlı merdivenlerden eteklerini hışırdatarak çıkıyor, *oubliette*'lerin kenarından küçük çığlıklar atarak, korkudan titreyerek kaçıyor ve güzel kulaklarını Winterbourne'un şato hakkında anlattıklarına veriyordu. Gene de delikanlı, kızın ortaçağ eserlerine pek aldırmadığını, Chillon'un karanlık geçmişi-
nin ona o kadar tesir etmediğini gördü. Şansları yardım etti; gezdikleri yerlerde yanlarında bekçiden başka kimse yoktu. Winterbourne istedikleri gibi oyalanmaları, diledikleri yerde durabilmeleri için bekçi ile anlaştı. Onun cömertliğini cömertlikle karşılayan bekçi de biraz sonra gençleri büsbütün yalnız bıraktı. Miss Miller'in gördüğü şeyler hakkında ileri sürdüğü fikirler için mantık yönünden birbirini tutuyor denemezdi. Bir bahane bulup, aklı-
na gelen her şeyi söyleyebiliyordu. Chillon'un girintili çıkıntılı mazgalları arasında Winterbourne'un özel hayatı hakkında anı sorular bulmak için çeşitli bahaneler buldu. Ailesi, geçmişi, hoşlandığı şeyler, huyları, geleceğe değişen niyetleri, kısaca onunla ilgili her şey hakkında sorular sordu ve bu konularda kendi hakkında bilgiler verdi. Miss Miller kendi huyları, hoşlandığı şeyler ve gelecek için niyetleri ile ilgili son derece kesin ve iyi izlenimler uyandıracak bilgiler vermeğe de hazır-
dı.

Daisy, talihsiz Bonnivard'ın hikâyesini dinledikten sonra, Winterbourne'a, "Aman, neler biliyorsunuz?" dedi. "Sizin kadar bilgili adam görmedim." Bonnivard'ın başına gelenler belli ki bir kulağından girip bir kulağından çıkmıştı, ama Daisy gene de Winterbourne'a, keşke siz de bizimle birlikte gelip dolassanız da bir şeyler öğrensek, diyordu. "Niçin gelip Randolph'a öğretmenlik etmiyorsunuz?" diye sordu. Winterbourne, bunu memnurlukla

yapardı ama, ne yazık ki, başka işleri vardı. Miss Daisy Miller, "Başka işler mi? Dünyada inanmam," dedi. "İş'ten kasdınız nedir? İş adamı değilsiniz herhalde." Delikanlı iş adamı olmadığını kabul etti. Ancak bir iki gün içinde Cenevre'ye dönmesini gerektirebilecek işleri vardı. Genç kız, "Aman ne fena!" dedi; hemen arkasından da, "İnanmam," diye ekliyerek başka bir konuya geçti. Birkaç dakika sonra delikanlı eski bir ocağın üzerindeki güzel oymaları gösterdiği sırada, durup dururken, "Cenevre'ye döneceğiniz doğru değil, değil mi?" diye sordu.

"Acı bir gerçek ama, yarın dönüyorum."

"Çok kötüsünüz, Mr. Winterbourne!"

"Böyle korkunç şeyler söylemeyin bana... Tam sonunda."

"Sonunda mı? Bana kalırsa başlangıcında. İçimden şimdi sizi şurada bırakıp, yalnız başıma otele dönmek geliyor."

Bundan sonra Daisy, on dakika Winterbourne'un kötü bir insan olduğunu tekrarlayıp durdu. Zavallı Winterbourne, oldukça şaşırılmıştı; o zamana kadar kendilerine yapacağı şeylerden bahsettiği genç kızlar böyle heyecanlanmak lûtfunda bulunmamışlardı. Daisy artık *Chillon*'un merak uyandırıcı ycnlerine ve gölün güzelliklerine ilgi göstermiyordu. Winterbourne'un böyle alelacele Cenevre'ye dönmesine sebep olduğunu kabul ettiği Cenevreli güzel bir kadına karşı hücumu geçti. Böyle birinin varlığını nereden biliyordu? İşin içinde bir kadın olduğunu hiç üstüne almayan Winterbourne bunu anlıyamadı. Kızın böyle çabucak bir sonuca varışı karşısında duyduğu şaşkınlıkla, kendisi ile açıktan açığa alay edişi karşısında duyduğu hoşlanma hisleri arasında kararsız kalmıştı. Bütün bu halleri ile Daisy Miller ona suçsuzlukla çiğliğin garip bir karışımı olarak görünüyordu. Genç kız, alaylı alaylı soruyordu, "Üç günden fazla izin yok mu? Yaz tatili de mi vermiyor size? En ağır işçiler bile bu mevsimde bir yerlere gider. Bir gün daha kalsanız her-

halde vapura atlayıp sizi almağa gelir. Ne olur Cumaya kadar kalın da iskeleye inip sizi seyredeyim!" Winterbourne genç kızın biraz evvelki huysuzluğu karşısında hayal kırıklığı duymasının yersiz olduğunu düşünmeğe başladı. Daha önce isteyip de duyamadığı öznel konular artık ortaya çıkıyordu. Daisy Miller, Winterbourne, kışın Roma'ya gelmeğe söz verirse, kendisini artık kızdırmıyacağını söyleyince mesele aydınlandı.

"Böyle bir sözü kolayca verebilirim; halam kış için Roma'da bir ev tuttu; beni de şimdiden davet ediyor."

"Halanız için değil, benim için gelmenizi isterim. Bunlar, Winterbourne'un tatsız akrabası hakkında genç kızın ağzından duyduğu son sözler oldu. Genç adam nasıl olsa Roma'ya geleceğini söyledi. Bundan sonra artık Daisy ona takılmadı. Winterbourne bir araba tuttu; alacakaranlıkta Vevay'a döndüler. Genç kız çok sessizdi.

Akşam Winterbourne, Mrs. Costello'ya öğleden sonra vaktini Miss Daisy Miller'le *Chillon*'da geçirdiğini söyledi.

Mrs. Costello, "Şu rehberin Amerikalıları ile mi?" diye sordu.

"Rehber yoktu bereket versin. O, otelde kaldı."

"Kız seninle yalnız mı gitti?"

"Evet, yalnız."

Mrs. Costello, nane ruhu şişesini koklıyarak, "Bir de sen bu kızı benimle tanıştıрмаğa kalktın!" dedi.

II

R o m a

Chillon gezisinin ertesini günü Cenevre'ye dönen Winterbourne, Ocağın sonlarına doğru Roma'ya gitti. Halası birkaç hafta önce bu şehre yerleşmiş, yeğenine de bir iki mektup yazmıştı. Geçen yaz Vevay'da peşlerin-

den ayrılmadığın kimseler, rehberleriyle filan, burada da ortaya çıktılar,” diyordu. “Bir iki ahbap edinmişler ama, gene de en çok rehberle senli benliler. Küçük hanım, asilikten uzak birkaç İtalyanla da sıkı fıkıymış; bunlarla gezip tozmaları herkesin dilinde. Gelirken bana Cherbuliez’in o güzel *Paul Méré* adlı romanını da getiriver. Ayın yirmi üçünden de geç kalma.”

Kendine kalsa Winterbourne Roma’ya varınca hemen Amerikan bankasından Mrs. Miller’in adresini öğrenir, doğru Miss Daisy’yi görmeğe giderdi. Mrs. Costello’ya, “Vevay’da olanlardan sonra, herhalde uğrayabilirim onlara,” diyordu. Ama aldığı cevap şu oldu, “Eğer Vevay’da da başka yerlerde de olanlardan sonra gene onlarla görüşmeğe devam edeceksen hiç durma. Erkekler herkesle tanışabilir, bu belli bir şey. Onlara tanınan bir hak. Ama kendilerinin olsun hakları!”

“Peki, bu olanlar nedir, söyler misiniz? Burada neler olup bitiyor meselâ?”

“Kız yalnız başına, yabancılarla dolaşıyor. Daha sonra neler olup bittiğine gelince, bunları başkaları söylesin sana. Kendine yarım düzine, Roma’nın servet avcısı erkeklerinden bulmuş; onun bunun evine götürüp duruyor. Ne zaman bir toplantıya gelse, yanında oldukça kibar tavırlı, koca bıyıklı bir adam eksik olmuyor.”

“Annesi nerede peki?”

“Kim bilir?.. Çekilmez insanlar doğrusu.”

Winterbourne bir an düşündükten sonra, “Bilgileri kıt; çok masumlar, o kadar. Yoksa emin olun fena insan değiller,” dedi.

“Son derece bayağılar. Son derece bayağı olmak “fena” olmak mıdır, değil midir, metafizikçilerin bileceği şey. Hiç olmazsa insanın kendilerinden hoşlanmamasını sağlayacak kadar fenalar. Bu da bu kısa hayat için yeter de artar bile.”

Daisy Miller’in etrafında yarım düzine koca bıyıklının dönmekte olduğu haberi Winterbourne’un onu hemen gör-

meğe gitmek yolundaki hevesini kırdı. Belki kızın kalbinde kolay kolay silinmiyecek bir iz bıraktığını düşünüp de gururlanmış değildi; ama işittiği şeylerin, son zamanlarda zihninde yer etmeğe başlıyan bir hayal, eski bir Roma penceresinden bakarak, "Mr. Winterbourne ne zaman gelecek?" diye kendi kendine durmadan soran çok güzel bir kız hayali ile pek bağdaşamaması canını sıkımsıttı. Miss Daisy Miller'le eski ahbaplıklarını tazelemek için biraz beklemeğe karar vermekle beraber, bu arada hemen iki üç dostunu görmeğe gitmekten geri kalmadı. Bunlardan biri çocuklarını okula yerleştirmek için Cenevreye gelip birkaç kış kalmış olan Amerikalı bir hanımdı. Çok marifetli bir kadın olan bu hanım Gregoriana sokağında oturuyordu. Winterbourne onu evin üçüncü katındaki küçük, kırmızı bir oturma odasında buldu; oda güneyin o parlak güneşi ile apaydınlıktı. Geleli daha on dakika geçmemişti ki hizmetçi odaya girerek, "Madam Mila geldi efendim," dedi. Arkadan küçük Randolph göründü, odanın ortasında durup Winterbourne'u süzdü. O anda güzel ablası da içeri girdi; uzunca bir süre sonra da Mrs. Miller yavaş yavaş yürüyerek geldi.

Randolph, Winterbourne'a, "Ben sizi biliyorum," dedi.

Winterbourne çocuğun elinden tutarak, "Herhalde sen çok şey biliyorsundur. Öğrenimin nasıl gidiyor, bakalım?" diye sordu.

Daisy sevimli tavrıyla ev sahibi hanımı selâmlıyordu. Fakat Winterbourne'un sesini işitince derhal başını çevirdi. Ona bakarak, "Bu ne sürpriz!" dedi.

Winterbourne gülümsedi, "Geleceğimi söylemiştim, biliyorsunuz."

"Evet ama ben inanmamıştım."

Delikanlı güldü, "İltifatınıza teşekkür ederim."

"Beni görmeğe gelebilirdiniz."

"Daha dün geldim."

"İnanmam."

Winterbourne bu suçlamayı kabul etmeyen bir gü-

lümseyişle Mrs. Miller'e döndü, ama Mrs. Miller bakışlarını ondan kaçırdı ve oturup gözlerini oğluna dikti.

Randolph, "Bizim yerimiz bundan çok büyük," dedi, "Duvarları da baştan aşağı altın yaldızlı."

Mrs. Miller rahatsız bir tavırla yerinde kıpırdanarak mırıldandı, "Buraya getirirsem dilinin durmayacağını söyledim sana."

Randolph, "Ben sana söyledim," diye bağırdı. Winterbourne'un dizini dürterek, neşeyle, "Size söylüyorum, bizim orası daha büyük," dedi.

Daisy ev sahibi hanımla konuşmaya dalmıştı. Winterbourne genç kızın annesine bir iki söz söylemeyi uygun buldu, "Vevay'dan beri iyisiniz ya efendim?"

Mrs. Miller bu defa ona - daha doğrusu çenesine - doğru baktı. "Pek iyi değilim," diye cevap verdi.

Randolph atıldı, "Hazımsızlık çekiyor. Ben de çekiyorum. Babam da. Ama en çok ben hastayım."

Randolph'un verdiği bu bilgi Mrs. Miller'i mahcup edeceği yerde rahatlamasına sebep olmuş gibiydi. "Kara-cığeimden rahatsızım," dedi. "Bu iklim yaramıyor bana herhalde. Buranın havası Schenectady'nin havası kadar sağlam değil. Bilmem Schenectady'de oturduğumuzu biliyor musunuz? Daha geçen gün Daisy'ye söylüyordum, Doktor Davis kadar iyi doktor bulamadım. Bulamam da. Schenectady'deki doktorların başında Doktor Davis gelir. Çok tutulur. Dünya kadar işi vardır, yine de hepsini bırakıp benimle meşgul olur. Benim hazımsızlığım gibisini görmemiş. Yine de iyileştireceğinden emin. Herhalde her çareye baş vuracaktır. Tam yeni bir tedavi tarzı bulmuştu, biz oradan ayrıldık. Mr. Miller Daisy Avrupayı görsün istedi. Ama Mr. Miller'e yazdım, Doktor Davis olmadan yapamayacağım anlaşılıyor. Schenectady'deki dostorların en iyisi odur. Orada da çok hastalık var. Uykularımı bozuyor bu hazımsızlık."

Winterbourne uzunca bir süre Dr. Davis'in hastasıyla çeşitli hastalıklar hakkında çene çaldı. Bu arada Daisy de durmadan ev sahibi ile konuşuyordu. Delikanlı Mrs. Miller'e Roma'dan hoşlanıp hoşlanmadığını sordu.

Mrs. Miller, "İtiraf edeyim ki hayal kırıklığına uğradım," dedi. "Roma hakkında o kadar çok şey işitmiştik ki! Belki de lüzumundan fazla. Herkes Roma'yı övüyordu. Biz de bambaşka şeyler umduk."

Winterbourne, "Biraz sabredin, çok seveceksiniz," dedi.

Randolph atıldı, "Ben durdukça daha çok nefret ediyorum."

Winterbourne, "Sen Hanibal'in bebekliğine benziyorsun," dedi.

Randolph anlamadan cevap verdi, "Hiç de değil."

Annesi, "Senin pek bebeğe benzer halin yok zaten," dedikten sonra Winterbourne'a, "Ama gördüğümüz yerler arasında Roma'dan çok daha güzelleri var," dedi. Winterbourne'un "Meselâ?" diye sorması üzerine, "Meselâ Zürih," diye cevap verdi. "Ben Zürih'i çok güzel buluyorum. Halbuki Zürih'i Roma'nın yarısı kadar övmemişlerdi."

Randolph, "Gördüğümüz yerler içinde en güzeli Richmond şehriydi," dedi.

"Gemiyi demek istiyor. Atlantığı *Richmond Şehri* gemisiyle geçti. Randolph çok eğlendi."

Çocuk tekrarladı, "Gördüğüm yerlerin en iyisiydi. Yalnız ters tarafa doğru gidiyordu."

Mrs. Miller hafifçe güldü. "Bir gün de doğru yönde gideriz elbet."

Winterbourne, "Kızınız Roma'dan memnun kalmıştır inşallah?" dedi.

Mrs. Miller Daisy'nin Roma'ya bayıldığını söyledi. "Sebep de şehrin sosyetesı. Her yere gidiyor. Birçok ah-bap edildi. Ben o kadar gezemiyorum tabii. Doğrusu ona çok dostça davrandılar. Hemen içlerine aldılar. Erkek arkadaşı da çok. Roma gibi yer yokmuş ona kalırsa. Eli erkek arkadaşı çok olan bir genç kız hayatından memnundur tabii."

Bu sırada Daisy yine Winterbourne'a dönmüştü. "Mrs. Walker'e bana ne kadar fena davrandığını anlatıyordum," dedi.

Winterbourne, "Peki kendisine ne gibi bir delil gösterdiniz?" diye sordu. Canı sıkılmıştı. Hislerine kapılmış, sırf onu görmek için duyduğu sabırsızlık yüzünden ne Bolonya'ya ne de Floransa'ya uğramadan tutup Roma'ya gelmişti de genç kız hâlâ hayranının bu ateşli ilgisinin kıymetini bilmiyordu. Pek şüpheli bir Amerikalı arkadaşının sözlerini hatırladı. "Dünyadaki kadınlar arasında erkeklerden en çok şey bekledikleri halde kendilerini onlara karşı en az borçlu sayan Amerikalı kadınlardır. Güzelleri - çoğu da güzeldir ya." demişti.

Daisy Winterbourne'un sorusuna cevap verdi, "Ve-vay'da nasıl da aksilik ettiniz! Orada kalmanızı istediğim halde kalmadınız. İstediğim hiçbir şeyi yapmadınız."

Winterbourne dilinin bütün gücünü kullanarak sordu, "Ta Roma'ya kadar sizin azarlarınıza hedef olmak için mi geldim?"

Daisy ev sahibinin elbisesindeki bir kurdeleyi düzeltiyordu, "Hiç böyle garip söz duydunuz mu? Bakın ne diyor?" diye sordu.

Mrs. Walker Winterbourne'un tarafını tutan bir sesle mırıldandı, "Garip mi? Neden?"

Daisy yine Mrs. Walker'in kurdeleleri ile oynuyordu. "Bilmem vallahi," dedi. Sonra, "Mrs. Walker size bir şey söylemek istiyorum," diye ekledi.

Randolph her zamanki gibi kelimelerin üstüne basa basa, "Anne! Bakın size söylüyorum, kalkmazsak Eugenio kıyameti koparır," diye söze karıştı.

Daisy gururla başını arkaya atarak, "Eugenio'dan mı korkacağım!" dedi. "Bakın Mrs. Walker, toplantınıza geleceğim, biliyorsunuz."

"Çok memnun oldum."

"Güzel bir elbisem var."

"Herhalde çok güzeldir."

"Ama sizden bir ricam olacak - bir arkadaşımı da getirmek için izninizi istiyorum."

Mrs. Walker gülümseyerek Mrs. Miller'e döndü, "Dostlarınızı burada görmek beni çok sevindirir," dedi.

Daisy'nin annesi utangaç gülümsemesiyle, "Benim

dostum değil onlar," dedi. "Şimdiye kadar hiç biriyle konuşmadım.

Daisy, ince, berrak sesi titremeden, parlak yüzüne en ufak bir gölge düşmeden, "Benim çok yakın bir arkadaşım," dedi. "Mr. Giovanelli."

Mrs. Walker bir süre cevap vermedi; Winterbourne'a baktı; sonra, "Mr. Giovanelli ile tanışmaktan memnun olacağım," dedi.

Daisy son derece sevimli bir serin kanlılıkla ekledi, "Kendisi İtalyandır. Çok iyi arkadaşız. Dünyanın en yakışıklı erkeğidir. Mr. Winterbourne'u katmazsak tabii. İtalyan ahabası pek çok ama Amerikalılarla tanışmak istiyor. Son derece beğeniyor Amerikalıları. Fevkalâde akıllı. Fevkalâde sevimli."

Bu parlak kişinin Mrs. Walker'in toplantısına getirilmesi kararlaştı. Mrs. Miller kalkmaya hazırlanarak, "Ötele dönelim," dedi.

"Siz isterseniz ötele dönün anne. Ben yürüyüşe çıkacağım."

Randolph hemen atıldı, "Mr. Giovanelli ile gezecek.

Daisy gülümseyerek, "*Pincio*'ya gideceğim," dedi.

Mrs. Walker sordu, "Yalnız başına mı? Bu saatte?"

Akşam olmak üzereydi. Bu saatte yollarda bir sürü araba ve ağır ağır gezinen yaya halk bulunurdu.

Mrs. Walker ekledi, "Tehlikeli olabilir. Gitmeseniz iyi edersiniz."

Mrs. Miller atıldı, "Bence de öyle. Sıtmaya yakalanırsın sonra. Dr. Davis'in dediğini hatırla!"

Randolph, "Gitmeden biraz ilaç verin ona," dedi.

Herkes ayağa kalkmıştı. Daisy güzel dişlerini gösteren gülümsemesile eğilip ev sahibini öptü ve, "Çok iyisiniz doğrusu," dedi. "Yalnız gitmiyorum ki. Bir ahababımla buluşacağım."

Mrs. Miller, "Ahababın sıtmaya yakalanmana engel olacak değil ya," dedi.

Ev sahibi hanım sordu, "Mr. Giovanelli mi bu?"

Winterbourne kıza bakıyordu. Mrs. Walker'in sorusunu duyunca dikkat kesildi. Daisy durmuş, gülerek şap-

kasının kurdelelerini düzeltiyordu; Winterbourne'a bakarak gülümsedi. "Mr. Giovanelli - güzel Giovanelli," diye cevap verdi.

Mrs. Walker genç kızın elini tutarak yalvarırcasına rica etti, "Böyle tehlikeli bir saatte, güzel bir İtalyanı görmek için Pincio'ya gitmeyin."

Mrs. Miller, "Neyse ki adam İngilizce biliyor," diyordu.

Daisy söze karıştı, "Uygunsuz bir şey yapmak istemem tabii. Ama kolayı var." Gözlerini Winterbourne'dan ayırmadan ekledi, "*Pincio* şuracıkta. Yüz metrelik yol. Mr. Winterbourne görüldüğü kadar kibarsa beni götürür verir oraya."

Winterbourne derhal kibarlığını gösterdi. Genç kız da yanına katıldı; annesinin önünden geçerek aşağıya indiler. Kapıda Winterbourne Mrs. Miller'in kenarda bekleyen arabasını gördü. İçinde Vevay'da tanıştığı rehberleri kurulmuş, süs gibi oturuyordu.

Daisy, "Hoşça kal, Eugenio!" diye bağırdı. "Gezmeye gidiyorum ben." Aslında Gregoriana sokağından *Pinchian Hill*'in öte ucuna kadar olan uzaklık çok değildir; ama havanın güzelliğinden, taşıtların, yayaların, aylak aylak gezen kimselerin çokluğundan Amerikalı delikanlı ile genç kız pek ağır yol alabiliyordu. Bu da, durumun tuhaflığının farkında olmasına rağmen, Winterbourne'un işine geliyordu. Ağır hareketli, sağa sola bakınıp duran Romalıların meydana getirdiği bu kalabalık, genç adamın kolunda aralarından geçen genç ve son derece güzel yabancı kıza ilgiyle bakıyordu. Winterbourne, onun ne diye yalnız başına sokağa çıkıp bu kalabalığın hayran bakışlarına hedef olmak istediğini bir türlü anlıyamıyordu. Kıza kalsa, ödevi herhalde onu götürüp Giovanelli'ye teslim etmektir; ama bir yandan bu duruma öfkelenen, bir yandan da halinden memnun olmaktan geri kalmıyan Winterbourne'un böyle bir niyeti yoktu.

Daisy, "Nisrin beni görmeye gelmedi mi?" diye sordu.

"Trenden henüz indiğimi söylemek şerefine erişmiştim."

Genç kız küçük bir kahkaha atarak, "Tren durduktan çok sonra inmiş olacaksınız," dedi. "Uyuyup kaldınız belki de. Mrs. Walker'i görmeğe vakit bulmuşsunuz ama."

Winterbourne açıklamaya çalıştı, "Mrs. Walker'i Cenevre'den tanı..."

"Nereden tanıdığınızı biliyorum. Evet, Cenevre'den tanıyorsunuz onu. Kendisi anlattı. Beni de Vevay'dan tanıyorsunuz. Vevay'ın ne kusuru var yani? Gelmeniz gerekirdi." Daisy, Winterbourne'a başka soru sormadı; kendi işlerinden söz açtı. "Oteldeki odalarımız çok iyi; Eugenio'ya göre Roma'da daha iyisi yokmuş. Bütün kışı burada geçireceğiz; sıtmaya tutulup ölmezsek tabii. Ölürssek de zaten kalırız herhalde. Roma'yı sandığımdan daha hoş buldum; çok sessiz, cansız, hareketsiz bir yer olacağından emindim. Hep, resimler filân hakkında bilgi veren o yaşlı başlı, çekilmez adamlardan biri ile dolaşırız mutlak diyordum. Resim mesim ancak bir hafta sürdü, şimdi eğlenmeğe bakıyorum. Öyle çok insan tanıyorum ki; hepsi de çok hoş kimseler. Sosyete son derece seçkin. İngilizler var, Almanlar var, her millet var. Ben en çok İngilizleri seviyorum. Konuşuşlarını beğeniyorum. Birkaç güzel Amerikalı da var. Ömrümde böyle konukseverlik görmedim. Her gün bir şeyler çıkıyor, dans pek yok ama ben zaten illâ da dans, diyenlerden değilim. Konuşmaya düşkünüm en çok. Mrs. Walker'ın toplantısında sade gevezelik edilir herhalde; yeri o kadar küçük ki." Pincio Parkının kapısından girince Miss Miller, Mr. Giovanelli'yi nerede bulabileceğini merak etmeğe başladı. "Doğru şu ilerde manzaraya bakılan yere gitsek iyi olur," dedi.

"Onu bulmanıza asla yardım etmem."

"O halde ben kendim bulurum."

Daisy o küçük kahkahası ile güldü. "Kaybolmaktan, ya da çiğnenmekten mi korkuyorsunuz yoksa? Ama işte Giovanelli orada, ağaca yaslanmış. Arabalardaki hanımları seyrediyor; Onu da sizin duruşu var!"

Winterbourne biraz ilerde kollarını bastonunun üs-

tünden göğsünde kavuşturmuş duran ufak tefek bir adam gördü. Adamın yakışıklı bir yüzü vardı. Şapkasını başına pek biçimli bir şekilde oturtmuş, gözüne tek gözlük, yakasına çiçek takmıştı. Winterbourne bir süre ona baktıktan sonra, "Bu adamla bayağı konuşacak mısınız?" diye sordu.

"Tabii. Bayağı konuşmayıp da işaretle mi konuşacağımı sanıyorsunuz?"

"Öyleyse lütfen şunu bilin ki, yanınızdan ayrılmaya niyetim yok."

Daisy durup ona baktı; yüzünde sihirli gözlerinden, kendisine yakışan gamzelerinden başka hiçbir şey, hiçbir kaygı izi yoktu. Winterbourne, "Ne soğukkanlı kız," diye düşündü.

Daisy, "Bunu söyleyiş şeklinizi beğenmedim, dedi. "Çok buyurucu bir haliniz var."

"Söyleyiş tarzım kusurlu ise özür dilerim. Önemli olan size ne demek istediğimi anlatmak."

Genç kızın bakışları ciddileşti ama gözleri her zamankinden güzeldi. "Şimdiye kadar hiçbir erkeğin ne yapmam gerektiğini bana söylemesine, ya da yaptığım bir şeye karışmasına izin vermedim," dedi.

Winterbourne, "Hata etmişsiniz," cevabını verdi. "Ara sıra bir erkeğin sözünü dinlemelisiniz. Sözü dinlenecek erkekler vardır."

Daisy yeniden gülmeğe başlamıştı, "Fakat ben erkekleri dinlemekten başka bir şey yapmıyorum ki. Bana Mr. Giovanelli'nin sözü dinlenecek erkeklerden olup olmadığını söyleyin," dedi.

Yakası çiçekli bey dostlarımızı görmüştü. Adımlarında dalkavukça bir çabuklukla genç kıza doğru geliyordu. Daisy'nin arkadaşını ve Daisy'yi eğilerek selâmladı. Çekici bir gülümsemesi, zekî gözleri vardı. Winterbourne adamın görünüşünü pek de fena bulmadı. Ama yine de Daisy'ye, "Hayır, sözü dinleneceklerden değil bu," dedi.

Daisy'nin tanıştırma işlerinde doğuştan usta olduğu görülüyordu. İki arkadaşının da isimlerini birbirine söyledi. Sonra ikisinin ortasında yürümeğe başladı. Mr. Gio-

vanelli, Winterbourne'un sonradan birçok zengin Amerikalı kadını büyülemek için kullandığını işittiği güzel İngilizcesiyle Daisy'ye nazik bir tavırla saçma sapan bir şeyler anlatıyordu. Son derece terbiyeliydi. Amerikalı genç, insanı uğradığı hayal kırıklığı ölçüsünde güler yüzlü hareket etmeye zorlayan İtalyan zekâsının inceliğine bakıp hayran oldu. Giovanelli mutlak genç kızla baş başa kalacaklarını ummuştı; üç kişilik bir gezinti beklemiyordu. Buna rağmen hiç keyfi kaçmamıştı. Demek çok daha uzak bir geleceğe kadar uzanan plânları vardı. Winterbourne kendi kendinden memnundu. Adamın ne mal olduğunu anlamıştı. "Kibar sınıftan değil," diye düşündü. "Kibarlığı ustaca taklit ediyor o kadar. Müzik hocası, ucuz bir yazar, ya da ressam olmalı. Yakışıklılığının Allah cezasını versin!" Mr. Giovanelli'nin yüzü gerçekten çok sevimliydi, ama Winterbourne kendi vatandaşı olan genç kızın bu düzmece kibarlıkla gerçek kibarlığı birbirinden ayırdedememesine kızıyordu. Giovanelli şuradan buradan söz açıyor, şaka ediyor, kendini sevimli göstermeyi beceriyordu. Winterbourne İtalyanın yaptığı taklitte çok başarılı olduğunu itiraf etti. Kendi kendine, "Gene de kibar bir kız düzmeceyi gerçekten ayırdedebilmeli," dedi. Bu da yine Daisy'nin kibar bir kız olup olmadığı sorusunu akla getiriyordu. Kibar bir kız, küçük, flörtçü bir Amerikalı da olsa, tutup aşağı tabakadan olduğu anlaşılan bir adamla buluşmağa kalkar mıydı? Buluşma Roma'nın en kalabalık bir yerinde güpegündüz oluyordu ama kızın böyle bir yer, böyle bir zaman seçmesi kimseyi umursamadığını göstermez miydi? Tuhaftır ama Winterbourne hem genç kızın sevgilisi ile buluştuğu halde kendinden kurtulmak için sabırsızlık göstermeyeişine, hem de kendi kalmak isteyişine öfkeleniyordu. Daisy'ye bakıp hareketlerinde kusursuz bir genç kız olduğu söylenemezdi; bunun için gerekli incelik onda yoktu. Bu yüzden onunla eski roman yazarlarının "yasasız tutku" adını verdikleri duygular çerçevesinde ilgilenip davranışlarını ona göre düzenlese mesele çok daha basitlerdi. Kız kendinden kurtulmak ister gibi görünse ona daha az önem verecek, da-

ha az önem verince de o kadar şaşırtıcı bulmıyacaktı. Ama Daisy hâlâ ataklıkla suçsuzluğun anlaşılmaz bir karışımı olmakta devam ediyordu.

Daisy, yanındaki iki kavalyesi ile Mr. Giovanelli'nin süslü gözlerine, Winterbourne'a oldukça çocukça gelen neseli bir sesle karşılıklıta bulunarak on beş dakika kadar yürümüştü. O sırada bir araba kalabalıktan ayrılıp yolun kenarında durdu. Winterbourne arabada, biraz evvel görmeğe gittiği dostu Mrs. Walker'in oturduğunu ve kendisine işaret ederek çağırdığını gördü. Daisy'den ayrılıp arabaya yaklaştı. Mrs. Walker kıpkırmızı kesilmişti. Heyecanlı bir hali vardı. "Gerçekten çok fena," dedi. "Bu kız böyle şeyler yapmamalı. İki erkekle burada gezilir mi? En az elli kişi gördü."

Mr. Winterbourne'un kaşları kalktı. "Yazık, siz de işi çok büyütüyorsunuz," dedi.

"Kızın mahvolmasına göz yumarsak yazık olacak asıl!"

Winterbourne, "O çok suçsuz," dedi.

Mrs. Walker sesini yükseltti, "Çılgının biri; annesi kadar kaz kafalı insan gördünüz mü siz? Hepiniz gittikten sonra düşüncemden yerimde duramadım. Onu kurtarmağa çalışmamak çok yazık olur. Arabayı hazırlattım, şapkamı başıma geçirip var hızımla buraya geldim. Çok şükür bulabildim sizi."

Winterbourne gülümseyerek sordu, "Peki ne yapmak istiyorsunuz?"

"Arabaya çağıracağım onu; herkes büsbütün başıboş dolaşmadığını görsün diye yarım saat kadar gezindikten sonra otele götürüp bırakacağım."

"Pek iyi bir fikir değil ama deneyin."

Mrs. Walker denedi. Genç adam, arabada oturan Mrs. Walker'a kısa bir selâm vererek yanındaki arkadaşıyla yoluna devam eden Miss Miller'in peşinden gitti. Mrs. Walker'ın kendisiyle konuşmak istediğini öğrenince Daisy, yanında Mr. Giovanelli, büyük bir incelikle geri döndü. Bu kibar beyi Mrs. Walker'e tanıştırmak fırsatını bulduğu için sevindiğini söyledi. Tanıştırma işini hemen bitirdik-

ten sonra Mrs. Walker'in arabada kullandığı örtü için, "Ömrümde bu kadar güzel şey görmedim," dedi.

Mrs. Walker tatlı tatlı gülümsedi, "Beğendiğinize sevindim. Arabaya biner misiniz? Size örterim onu."

Daisy, "Çok hoş olurdu ama böyle dolaşmak da o kadar tatlı ki," diye cevap vererek parlak gözleriyle iki yanında duran Mr. Winterbourne ile Mr. Giovanelli'ye baktı.

Mrs. Walker, ellerini sofuca önünde kenetlemişti, arabasından eğilerek ısrar etti, "Tatlı olabilir ama yavrucuğum, burada âdet değildir."

"Değilse olmalı. Ben gezmesem ölürüm.

Cenevreli hanımın sabrı tükenmişti, "Annenizle birlikte gezmeniz lâzım, şekerim!" dedi.

Genç kız, "Annemle mi şekerim?" diye tekrarladı ve gülerek ekledi, "Annem ömründe on adım yol yürümemiştir. Hem sonra ben beş yaşında çocuk değilim artık." Winterbourne Daisy'nin işine karışmak istendiğini sezdiğini farketmişti. Ama Mrs. Walker vazgeçmedi, "Daha akli başında hareket edecek kadar büyümüşsünüz; hakkınızda dedikodu edilecek yaşa gelmişsiniz."

Daisy gergin bir gülümsemeye sordu, "Dedikodu mu? O ne demek?"

"Arabaya binin de anlatırım."

Daisy yeniden dikkat kesilen bakışları ile yanındaki erkeklerin bir birine, bir ötekine baktı. Bu arada Mr. Giovanelli sağa sola selâmlar yağdırıyor, eldivenlerini okşayıp, uysal uysal gülümsüyordu. Winterbourne bütün bu olanları çok tatsız buluyordu. Daisy, "Ne demek istediğinizi bilmek istemiyorum. Hoşuma gideceğini sanmam, dedi.

Winterbourne içinden Mrs. Walker'in arabasının örtüsünü dizlerine çekip gitmesini diledi; ama bu hanım sonradan da söylediği gibi kendisine karşı konmasından hoşlanmıyordu. "Düşüncesiz bir kız olarak tanınırsanız daha mı iyi?" diye sordu.

Daisy, "Aman Allahım!" dedikten sonra yeniden Mr. Giovanelli'ye baktı. Sonra Winterbourne'a döndü. Yanakları kızarmıştı; son derece güzeldi. Başını arkaya atarak

Winterbourne'u tepeden tırnağa kadar süzdü; gülümseyerek ağır ağır sordu, "Mr. Winterbourne, şöhretimin lekelennememesi için arabaya binmem gerektiğini düşünüyor mu?"

Winterbourne kızardı; büyük bir kararsızlık anı geçiriyordu. Daisy'nin bu şekilde "şöhretinden" bahsettiğini işitmek ona tuhaf geldi. Şimdi kendisine düşen mertçe cevap vermektir. Bu da ona gerçeği söylemektir. Verdiğimiz bilgilerden okuyucunun da anlıyacağı gibi Winterbourne'a göre gerçek Daisy Miller'in Mrs. Walker'ın öğüdüne uyması gerektiği idi. Genç kızın ince güzelliğine bakarak son derece yumuşak bir sesle, "Arabaya binseniz iyi edersiniz," dedi.

Daisy katıla katıla güldü. "Ömrümde bu kadar katılık görmedim," dedi. "Mrs. Walker, eğer bu yaptığım uygunsuz bir şeyse, her yaptığım uygunsuz demektir. Benden umudu kesin. Hoşça kalın. İyi gezintiler." Giovanelli zafer kazanmış bir insan gibi aşırı bir şekilde eğilerek selâm verdi; birlikte uzaklaştılar. Mrs. Walker oturduğu yerden arkalarından baktı. Gözlerinde yaşlar vardı. Winterbourne'a yanındaki yeri göstererek, "Binin," dedi. Delikanlı Miss Miller'le birlikte gitmesi gerektiğini söyledi. Bunun üzerine Mrs. Walker, eğer şimdi dediğini yapmazsa bir daha onunla konuşmayacağını bildirdi. Ciddî olduğu açıkça görülüyordu. Winterbourne Daisy ile arkadaşına yetişerek genç kıza elini uzattı. Mrs. Walker'ın yanında kalması için ısrar ettiğini söyledi. Karşılık olarak Daisy'nin sakınmadan birşeyler söylemesini, Mrs. Walker'ın o kadar iyi kalplilikle kendisini kurtarmak istediği o "düşüncesizlik" niteliğine biraz daha bürünmesini bekledi. Fakat genç kız yalnız ona bakarak elini sıkmakla yetindi; Mr. Giovanelli ise şapkasını havalara kaldırarak veda etti.

Winterbourne arabadaki yerini alırken hiç de keyifli değildi. Yeniden arabalar kalabalığına karışırken konuşmaya başladı; çok kalplilikle, "Hareketiniz pek akılcıca değildi," dedi. Mrs. Walker cevap verdi, "Bu gibi hal-

lerde akıllıca değil içimden geldiği gibi hareket etmek isterim!"

"Evet ama içtenliğiniz onu gücendirip uzaklaştırmaktan başka işe yaramadı."

"Çok iyi oldu. Eğer kendini harcamağa bu kadar kesinlikle karar verdiyse, biz de evvelden bilip, ona göre hareket edelim."

"Kötü bir maksadı olduğunu sanmam."

"Bir ay evvel ben de öyle düşünüyordum. Fakat artık çok ileri gitti."

"Ne yaptı meselâ?"

"Burada yapılmaması gereken her şeyi. Bulduğu her erkekle flört etmek, esrarengiz İtalyanlarla köşede bu-cakta oturmak, bütün bir akşam aynı kavalyeyle dansetmek, gecenin on birinde misafir kabul etmek. Misafir geldiği zaman annesi çıkıp gidiyormuş."

Winterbourne gülerek, "Ama kardeşi gece yarısından evvel yatmıyor," dedi.

"Gördüklerinden çok faydalanıyordur herhalde. Kaldıkları otelde herkes ondan söz ediyormuş. Bir erkek misafir gelip Miss Miller'i aradığı zaman hizmetçileri bir gülümsemedir alıyormuş."

Winterbourne öfkeyle, "Hizmetçilerin Allah cezasını versin!" dedi. "Kızcağızın tek suçu son derece işlenmiş oluşu."

Mrs. Walker, "Doğuştan patavatsız," dedi. "Bu sabahı alın meselâ. Vevay'daki ahbaplığınız ne kadar sürdü?"

"İki gün."

"Düşünün, bir de sizin oradan ayrılmanızdan kendi hesabına alınıyor."

Winterbourne bir süre sustu. Sonra, "Biz ikimiz de Cenevre'de biraz fazla kaldık korkarım, Mrs. Walker," diyerek niçin arabaya çağrıldığını öğrenmek istedi.

"Miss Miller'le ilginizi kesmenizi, onunla flört etmenizi, kendisini daha fazla maskara etmesine meydan vermemenizi dileyecektim sizden. Kısacası, vazgeçin ondan."

"Korkarım bunu yapmama imkân yok. Kendisini çok beğeniyorum."

"İşte asıl bunun için rezalet çıkarmasına yardım etmemelisiniz."

"Ona gösterdiğim ilgide hiç bir zaman rezalet çıkarak bir taraf olamaz."

"Rezalet onun ilginize karşılık gösteriş tarzından çıkacaktır. Ama ben vicdanımın emrini yerine getirdim. Küçük hanımın yanına gitmek istiyorsanız sizi şurada indireyim. Buralarda bulabilirsiniz onu."

Araba *Pinchio Parkının* eski Roma duvarı üzerine raslayan ve güzel Borgiya villasına bakan tarafından geçiyordu. Bahçenin kenarını çeviren alçak duvara yakın oturacak yerler vardı. İlerde, bunların birinde, bir erkekle bir kadın oturmaktaydı. Mrs. Walker yana doğru dönerek başını sertçe bir hareketle arkaya attı. Tam o sırada kadınla erkek ayağa kalkmışlar, duvara doğru yürüyorlardı. Winterbourne arabacıya durmasını söyledi ve arabadan indi. Mrs. Walker ona bir süre sesini çıkarmadan baktı ve tam Winterbourne şapkasını çıkarırken hışımla uzaklaştı. Winterbourne orada kalıp gözlerini Daisy ile kavayesine çevirdi. Onların kimseyi gördükleri yoktu; birbirlerine öylesine dalmışlardı. Bahçe duvarına varınca bir süre durup Borgia villasını çevreleyen çam ağacı kümelerinin yayvan tepelerine baktılar. Derken Giovanelli teklifsizce duvarın geniş kenarına oturdu. Göğün öte tarafında batmakta olan güneşin parlak bir ışını bulutların arasından onlara kadar geliyordu. Giovanelli, Daisy'nin elindeki şemsiyeyi açıp kendine biraz yaklaşan genç kızın başına tuttu. Sonra da sapını bırakmadan şemsiyeyi kızın omuzuna yasladı. Bu durumda başları Winterbourne'un bulunduğu yerden gözükmüyordu. Delikanlı bir süre orada oyalandı. Sonra yürümeğe başladı. Fakat şemsiyeli çifte doğru değil, halası Mrs. Costello'nun evine doğru gidiyordu.

Ertesi gün Mrs. Miller'i otelinde aradığı zaman hizmetçilerin hiç de değilse kendisine alaylı alaylı bakmadıklarım görüp övünç duydu. Bununla beraber ne Mrs. Miller'i

ne de kızını otelde bulamadı. Daha ertesi gün Winterbourne ziyaretlerine gittiğinde onları gene otelde bulamamak şanssızlığına uğradı. Üçüncü günün akşamı Mrs. Walker'ın toplantısı vardı. Son görüşmelerinde aralarında bir soğukluk geçmiş olmasına rağmen, Winterbourne da çağırılanlar arasındaydı. Mrs. Walker da, geziye çıktıkları zaman, kendi deyimlerince, Avrupalının toplum hayatını incelemeye önem veren Amerikalı hanımlardandı; bu sefer de incelenmek üzere evine, değişik sınıflardan çeşitli örnekler toplamıştı. Winterbourne geldiğinde Daisy Miller orada değildi, fakat birkaç dakika sonra annesinin pek utangaç ve üzgün bir tavırla, yalnız olarak geldiğini gördü. Şakaklarındaki saçları her zamankinden daha fazla kırlaşmıştı. Mrs. Walker'a doğru yürürken Winterbourne da ona yaklaştı.

Zavalı Mrs. Miller, "Görüyorsunuz ya yapayalnız geldim," dedi. "Öyle korktum ki, ne yapacağımı şaşırdım. Ömrümde ilk defa bir toplantıya yalnız gidiyorum. Hele bu şehirde. Ya Randolph'u, ya Eugenio'yu, ya da başka birini getireyim dedim ama Daisy çıkmam için öyle bir acele etti ki kendi başıma gelmek zorunda kaldım. Yalnız gezmeğe hiç alışık değilim."

Mrs. Walker kelimelere basa basa sordu, "Kızınız evimizi şereflelendirmek arzusunda değiller mi?"

Mrs. Miller kızını ilgilendiren olaylardan söz ederken takındığı her zamanki sakın, felsefeci değilse bile tarihçi edasını takınmıştı. "Gerçi Daisy hazırlandı. Yemekten evvel giyinmişti. Ama bir arkadaşı geldi - hani buraya getirmek istediği İtalyan. Piyano çalmağa daldılar, sonra da bırakamadılar; Mr. Giovanelli çok güzel şarkı söylüyor. Ama umarım ki birazdan gelirler."

"Üzüldüm kızınızın bu şekilde gelişine."

"Ben de kendisine söyledim. 'Üç saat bekliyeceksen yemekten evvel hazırlanman bir işe yaramaz,' dedim. Mr. Giovanelli ile oturacak olduktan sonra böyle güzel bir elbise biymenin ne gereği vardı sanki?"

Mrs. Walker Winterbourne'a döndü, "İsitilmemiş şey," dedi. "*Elle s'affiche!* Dostça kusurunu göstermeğe

çalıştığım için benden öc alıyor. Gelince konuşmıyacağım."

Daisy saat on birden sonra geldi. Öyle, bir toplantıda ilk sözü karşısındakinden bekliyecek kızlardan değildi. Elinde kocaman bir demet çiçek, yanında Mr. Giovanelli, güle konuşa, eteklerini hışırdatarak göz alıcı güzelliği ile ilerledi. Herkes konuşmayı bırakıp dönmüş ona bakıyordu. Doğru Mrs. Walker'in yanına gitti. "Korkarım hiç gelmiyeceğimi sanmışsınızdır. Geleceğimi haber versin diye annemi önden yolladım. Mr. Giovanelli'nin çalışmasını istediğim bazı parçalar vardı. Biliyor musunuz son derece güzel şarkı söylüyor. Kendisinden şarkı söylemesini istemenizi rica edecektim. İşte Mr. Giovanelli; sizinle tanıştırmıştım, biliyorsunuz. Fevkalâde hoş bir sesi var. Çok da hoş şarkılar biliyor. Bu akşam için hepsini birer defa söyledim. Otelde çok eğlendik." Daisy bütün bunları son derece parlak ve tatlı bir tavırla ve etraftan işitilebilecek bir sesle söylemişti. Bir yandan da ev sahibinin elbisesinin omuzlarını düzeltiyor, bir ona bir etrafına bakınıyordu. "Tanıdığım kimseler var mı?" diye sordu.

Mrs. Walker mânalı mânalı, "Sizi tanımayan yok sanırım," dedi; Mr. Giovanelli'ye de kısa ve gelişi güzel bir selâm verdi. Mr. Giovanelli son derece kibar hareket ediyordu. Etrafa gülümsemeler, reveranslar yağıdırıyor, beyaz dişlerini gösteriyor, bıyıklarını burup, gözlerini bayıltıyor, yakışıklı bir İtalyanın bir akşam toplantısında ne yapması beklenirse hepsini yapıyordu. Çok sevimli sesiyle beş, altı şarkı söyledi. Mrs. Walker sonradan bunu kimin isteği üzerine yaptığını bir türlü bulamadığını söyledi. Emir Daisy'den gelmiş olamazdı, çünkü o piyanodan uzakta oturuyordu. Hem de daha evvel herkesin içinde Mr. Giovanelli'nin şarkı söyleyişine karşı hayranlığını bildirmediği halde adam şarkı söylerken pek de yavaş olmayan bir sesle konuşup durdu.

Daisy, Winterbourne'a, sanki birbirlerinden daha beş dakika önce ayrılmışlar gibi, "Yazık burası çok küçük, dans edemiyoruz," dedi.

"Dans edemediğimize hiç üzülmiyorum. Ben dans etmem."

"Tabii edemezsiniz. Dans edemiyecek kadar kaskatısınız çünkü. Mrs. Walker'le yaptığınız gezintiden memnun kalmışsınızdır umarım."

"Memnun kalmadım. Sizinle yürümeği tercih ederdim."

"Buralılarla görüşürken onların âdetlerine uymalısı-

"Çifter çifter ayrıldık, daha iyi oldu. Ama Mrs. Walker'in zavallı Mr. Giovanelli'yi bırakıp arabaya binmemi istemesi ne garipti değil mi? Hem de gezmek doğru olmaz bahanesile. Herkesin fikri başka. Bıraksam çok ayıp olurdu. On gün o gezintinin sözünü ağzından düşürmemiştir."

"Ağzına bile almamalıydı gezinti lâfını. Buralı bir kıza kendisiyle birlikte sokaklarda gezmesini teklif etmek aklından bile geçmez."

"Sokaklarda olmazsa nerde gezmeyi teklif edebilir öyleyse? Hem *Pincio* sokak değil ki. Üstelik ben buralı da değilim. Buralı kadınların hayatı korkunç derecede sıkıntılıymış diyorlar. Kendi âdetlerimi onlarınkine benzetmek için en ufak bir sebep göremiyorum."

Winterbourne büyük bir ciddilikle, "Korkarım siz flörtçülüğü âdet edinmişsiniz," dedi.

Genç kız sevimli gülümsemesiyle delikanlıya baktı, "Tabii," dedi. "Ben müthiş flörtçüyüm. Bütün kibar, temiz kızlar flörtçüdür değil mi? Ama şimdi de bana kibar olmadığımı söyleyeceksiniz."

"Hayır, siz çok kibar bir kızsınız, ama keşke yalnız benimle flört etseniz."

"Lûtfunuza çok, pek çok teşekkür ederim. Ama dünyada erkek kalmasa yine de sizinle flört etmek aklımdan geçmezdi. Daha evvel de söylemiştim ya siz çok katıısınız."

Winterbourne, "Bunu da ne çok tekrarladınız," dedi.

Daisy sevinçli bir kahkahayla, "Sizi kızdırabileceğimi umsam yine söyledim," cevabını verdi.

"Beni kızdırmayın. Kızdığım zaman daha da kaskatı olurum. Benimle flört etmeseniz bile hiç olmazsa şu

piyanodaki arkadaşınızla flört etmekten vazgeçin. Burada böyle şeyleri anlamazlar.”

“Bundan başka şeyden anlamazlar sanırdım bense.”

“Evlenmemiş genç hanımlar için değil ama.”

“Evlenmemiş genç hanımların flört etmesi evlenmiş yaşlı hanımların flört etmesinden çok daha doğrudur değil mi?”

“Burahılarla görüşürken onların âdetlerine uymalısınız. Flört etmek yalnız Amerikalılara özgü bir gelenektir; burada yoktur. Bu yüzden herkesin içinde Mr. Giovanelli ile görülürseniz, yanınızda da anneniz olmazsa...”

“Vah zavallı anneciğim, vah!”

“Belki siz flört ediyorsunuz ama Mr. Giovanelli etmiyor. Başka niyetleri var onun.”

“Öğüt verdiği yok, hiç olmazsa. Hem ille de bilmek istiyorsanız, söyleyeyim. Dostluğumuz böyle bir şeyi akla getirmeyecek kadar kuvvetli. Çok iyi arkadaşız.”

“Ha! Birbirinize âşıksanız o başka.”

Winterbourne bu ana kadar Daisy ile o kadar açık konuşabilmişti ki sözünün onu bu kadar etkilemesini hiç beklemiyordu. Fakat genç kız farkedilir şekilde kızarak hemen ayağa kalktı. Winterbourne kendi kendine Amerikalı küçük flörtçü kızların dünyanın en tuhaf yaratıkları olduğunu düşündü. Daisy ona şöyle bir bakarak; “Mr. Giovanelli hiç olmazsa bana böyle tatsız sözler söylemiyor,” dedi.

Winterbourne şaşırmış, bakakalmıştı. Mr. Giovanelli şarkısını bitirip piyanodan kalkarak Daisy’nin yanına geldi. Süslü gülümsemesi ile önünde eğilerek, “Öbür odaya geçip bir çay içmek istemez misiniz?” diye sordu. Daisy, Winterbourne’ya döndü. Yine gülümsemeğe başlamıştı. Winterbourne daha da şaşırdı. Çünkü bu beklenmedik gülümseme Daisy’nin kusurları affediveren bir tatlılığı, bir yumuşaklığı olduğunu gösteriyordu ama başka bir şeyi aydınlatmıyordu.”

Genç kız işkence etmesini seven bir tavırla, “Mr. Winterbourne bana çay vermediği aklından bile geçirmeydi,” dedi.

"Ben size öğüt verdim."

"Bense açık bir çayı tercih ederdim," diyen Daisy Giovanelli ile birlikte oradan ayrıldı ve akşamın geri kalan kısmını bu gençle yandaki odada pencere içinde oturarak geçirdi. Piyanoda ilgi çekici bir şeyler çalınıyordu ama gençlerin müziğe aldındıkları yoktu.

Daisy veda için geldiği zaman Mrs. Walker, kız içeri girerken gösterdiği irade zayıflığını gönlünce onardı. Miss Miller'e sırtını dönerek genç kızı durumu (elinden geldiği kadar) kurtarıp oradan ayrılmağa bıraktı.

Winterbourne kapının yanında duruyordu. Olup bitenleri gözden kaçırmadı. Daisy birden sarararak annesine baktı; Mrs. Miller alışılmış toplum kurallarının çiğnendiğinden habersiz, birden kendisinin bu kurallara ne kadar dikkat ettiğini göstermek hevesine düşmüş gibiydi. "İyi geceler, Mrs. Walker. Çok güzel bir akşam geçirdik. Görüyorsunuz ya Daisy'nin toplantılara benden ayrı gelmesine izin var ama, benden ayrı gitmesine izin yok," diyordu. Daisy kapının yanındaki kalabalığa solgun, ciddi bir yüzle bakarak çıktı. Winterbourne onun ilk anda öfke duyamayacak kadar şaşırdığına dikkat etmişti. Mrs. Walker'a, "Çok insafsızsınız," dedi.

"Bu kız bir daha kapımdan içeri adımını atmıyacak!"

Winterbourne Daisy'yi Mrs. Walker'ın evinde görmeyeceği için sık sık oturdukları otele uğramaya başlamıştı. Ana kız çoğunlukla otele bulunmuyordu. Fakat bulundukları zaman da mutlaka sadık Giovanelli ile birlikteydiler. Mrs. Miller iyi yetişmiş bir genç kızın göz altında tutulmasına ihtiyaç görmüyor olmalı ki Winterbourne birçok kez genç kızı salonda parlak zekâlı ufak tefek Romalı ile yalnız buluyordu. Böyle zamanlarda Daisy'nin onun gelişinden ne utanmış, ne de canı sıkılmış görünmediğini farkederek önce şaşıtı, fakat sonra artık onun yapacağı hiçbir şeye şaşırmıyacağını hissetmeye başladı. Ondan ancak beklenmiyeni yapması beklenirdi. Giovanelli ile baş başa görüşmesi yarı kalınca bir hoşnutsuzluk göstermiyordu. İki erkekle de bir erkekle olduğu kadar neşeli ve rahatça konuşabiliyordu. Konuşmasında pervasızlıkla

çocukluğun hep aynı tuhaf karışımı vardı. Giovanelli ile gerçekten ilgileniyorsa onunla yalnız kalmaya dikkat ederek görüşmelerinin kutsallığını korumaya çalışmaması Winterbourne'a çok tuhaf geliyor, kendisine suçsuz bir görünüş veren bilgisizliği, hiçbir şeyin değiştiremeyeceği izlenimi uyandıran iyi huyluluğu ile gittikçe daha çok beğeniyordu onu. Neden olduğunu bilmiyordu ama Daisy'nin hiç bir zaman kıskançlık etmeyeceğine emindi. Okuyucunun alayla gülümsemesi tehlikesini göze alarak bildirelim ki, Winterbourne'un şimdiye kadar ilgilendiği kadınların arasında - bazı hallerde - kendisini korkutabilecek, gerçekten korkutabilecek olanları vardı. Oysa ki genç adam içinde Daisy Miller'den asla korkmayacağına değişen tatlı bir his duyuyordu. Şunu da eklemek gerekir ki, bu duygu Daisy'ye gurur verebilecek bir duygu değildi. Winterbourne'un genç kızın uçarılığına inandığını gösteriyordu.

Ancak Daisy'nin Giovanelli ile çok ilgilendiği besbesliydi. Adam ne zaman konuşsa genç kız ona bakıyor, ona hep şunu bunu yapmasını buyuruyor, durmadan takılıp sataşıyordu. Mrs. Walker'in toplantısında Winterbourne'un da kendisini kızdıracak bir şey söylediğini unutmış gibiydi. Bir pazar günü öğleden sonra halasıyla birlikte St. Peter kilisesine giden Winterbourne, Daisy'nin yanından ayırmadığı Giovanelli ile bu büyük kiliseyi gezdiğini gördü. Genç kızla kavalyesini Mrs. Costello'ya gösterdi. Halası bir müddet tek gözlüğünün arkasından onları süzdükten sonra, "Demek bunun için bugünlerde böyle düşüncelisin," dedi.

"Düşünceli olduğumun farkında değildim."

"Kafan son derece meşgul. Bir şeyler düşünüyorsundur herhalde."

"Ne düşünmekle suçlandırıyorsunuz beni bakalım? Bari onu da söyleyin."

"Bu genç hanımın - Miss Baker mıydı, Miss Chandler miydi neydi adı? - şu şapka kalıbı kılıkli adamla olan macerasını tabii."

"Siz buna, bu kadar göz önünde yer alan bir ilişkiye,

macera mı diyorsunuz?"

"Maceralarını gizlemeye çalışmayışları suçsuzluklarını değil, budalalıklarını gösterir."

Winterbourne halasının bahsettiği düşünceli halile, "Hayır," dedi, "Ortada macera adı verilebilecek bir şey olduğunu sanmıyorum."

"Birçok kimseden aynı şeyleri duydum. Adam kızın aklını başından almış."

"Çok sıkı fıkı oldukları şüphesiz."

Mrs. Costello elindeki optik âletle yeniden genç çifti süzdü. "Adam çok yakışıklı. Durumu anlamak o kadar kolay ki. Kız onu dünyanın en zarif, en kibar erkeği sanıyor. Onun gibisine raslamamıştır şimdiye kadar. Rehberden bile üstün tutar onu. Onları birbirlerine tanıştıran da rehberdir herhalde; adam genç kızla evlenmeyi başarırrsa hürmetli bir komisyon verecektir."

"Kızın onunla evlenmeyi düşündüğünü sanmam. Ama bu kadarını ummaz artık."

"Kızın bir şey düşünmediğine güvenebilirsin. Altın Devrinin insanları gibi, bu günden, bu saatten ötesini düşünmeden yaşıyordur. Bundan daha büyük bayağılık olur mu? Yine de haberin olsun, her an sana nişanlandığını bildirebilir."

Winterbourne tekrarladı, "Giovanelli böyle bir hayale kapılmaz."

"Giovanelli de kim?"

"Ufak İtalyan. Yaptığım soruşturmalardan bir şeyler öğrendim. Pekâlâ namuslu bir adam olduğu anlaşılıyor. Galiba küçük bir *cavalhere avvocato* imiş. Yalnız kalbur üstü kimselerle ahablığı yok. Miss Miller'e onu rehberin tanıtmış olması pek imkânsız değil. Genç kıza çok hayran olduğu açıkça belli. Eğer Daisy onu dünyanın en kibar erkeği sanıyorsa Giovanelli de kızla tanıştıktan sonra gördüğü şatafat, bolluk ve zenginliği ömründe görmüştür. Sonra onu olağanüstü güzel ilgi çekici buluyordur herhalde. Onunla evlenmeyi umduğunu pek sanmıyorum. Bu kadar şanslı olabileceğini aklına getiremez. Yakışıklılığından başka karşılık olarak verebileceği bir şey

yok. Sonra o esrarlı dolar ülkesinde bir de mallı mülklü Mr. Miller var. Giovanelli de biliyor ki ileri sürebileceği bir asillik ünvanına da sahip değil. Şöyle bir kont, ya da markiz olsaydı! Kendisini kabullenişlerine bakıp şanslılığına şaşıyordur."

Mrs. Costello, "Bunu yakışıklılığına verip Miss Miller'i kaprisleri peşinde koşan bir genç kız olarak görüyordur," dedi.

"Doğru. Daisy ile annesi bir kont, ya da markiz avlamayı akıl edecek seviyeye - nasıl söylesem - o kültür seviyesine ulaşmış değiller henüz. Böyle bir kavramı düşünemezler."

"Ama *avvocato* buna inanabilir mi?"

Winterbourne o gün St. Peter kilisesinde Daisy'nin macerasının sebep olduğu konuşmaları duymak fırsatını buldu. Roma'da oturan Amerikalılardan on, onikisi büyük duvar sütunlarından birinin dibinde açılıp kapanır iskemlesine kurulmuş oturan Mrs. Costello'nun yanına gelmişti. Akşam duası, kilise korosunun yan taraftan gelen muhteşem nağmeleri ve org sesleri ile devam ediyordu. Bu arada Mrs. Costello'yla arkadaşları da zavallı küçük Miss Miller'in gerçekten çok "ileri gittiği" yolunda konuşup durdular. İşittiği şeyler Winterbourne'un hiç hoşuna gitmedi, ama kiliseden çıkıp, büyük basamakların üzerinde dururken, kendisinden önce çıkan Daisy'nin suç ortağı ile üstü açık bir arabaya binip Roma'nın meraklı kişilerle dolu sokaklarına daldıklarını görünce gerçekten çok ileri gittiğini kendi de kabul etmek zorunda kaldı. Ona acıyordu. Fakat bu acıma genç kızın gerçekten aklının başından gittiğine inandığı için değildi. Böylesine güzel, savunmasız ve tabii olan hareketlerin, kargaşalığın yaygın olduğu bir dünyada bayağılık damgasını yediğini görüp üzülmesindendi. Bir keresinde kızına ne gözle bakıldığını Mrs. Miller'e çitlatmayı denedi. Bir gün Corso'da bir arkadaşına raslamıştı. O da kendisi gibi turistti. Doris sarayını gezmekten geliyormuş. Winterbourne'a sarayın güzel resim galerisinden, küçük odalardan birinde gördüğü Valasquez'in Papa *Innocent X* adlı tablosundan söz etti. Sonra

da, "Sahi, aynı yerde başka bir resim daha seyretmek fırsatını buldum - geçende sözünü ettiğin Amerikalı genç kıızı gördüm," dedi. Winterbourne'un sorularına karşılık olarak güzel, hem de çok güzel olan Amerikalı kızın Papanın portresinin asılı bulunduğu odada تنها bir köşcede oturduğunu anlattı.

Winterbourne, "Yanında kim vardı?" diye sordu.

"Yakası çiçekli ufak tefek bir İtalyan. Kız eşsiz bir güzel, fakat senin geçen günkü konuşmandan kibar bir kız olduğunu sanmıştım."

Winterbourne, "Evet kibardır," dedikten sonra arkadaşından Daisy ile ahabına hemen beş dakika evvel rasladığını öğrenerek bir arabaya atlayıp Mrs. Miller'e gitti. Mrs. Miller oteldeydi. Kızı olmadan Winterbourne'u kabul ettiği için özür diledi. "Mr. Giovanelli ile bir yere gittiler," dedi. "Hep onunla bir yerlere giderler."

"Çok yakın arkadaş oldukları anlaşılıyor."

"Birbirlerini görmeden yaşayamazlarmış gibi bir halleri var. Neyse Mr. Giovanelli gerçekten kibar bir kimse. Daisy'ye onunla nişanlı sayılırsın artık, deyip duruyorum."

"Peki Daisy ne diyor?"

Mrs. Miller her zamanki tarafsızlığı ile cevap verdi, "Nişanlanmamışlar. Nişanlansalar daha iyi ama. Daisy nasıl olsa nişanlıymış gibi hareket ediyor. Ancak Mr. Giovanelli'den söz aldım. Haberi Daisy vermezse o verecek. Mr. Miller'e yazmak isterim tabii. Siz olsanız istemez misiniz?"

Winterbourne pek tabii isteyeceğini söyledi. Daisy'nin annesi anneliğin gerektirdiği dikkat konusunda o kadar eşi benzeri olmıyan fikirlere sahipti ki, genç adam onu uyarmağa kalkmanın tamamen yersiz olacağını anlamıştı.

Bu olaydan sonra Winterbourne bir türlü Daisy'yi otelinde bulamadı. Ona artık ortak tanıdıklarının evinde de raslamaz olmuştu. Kızın fazla ileri gittiğine iyice inanan bu kurnaz insanlar onu evlerine çağırıyorlardı. İstedikleri, bu Amerikalı genç kızın davranışının ulusunu yansıtmadığını, onun yaptıklarının kendi yurtdaşıla-

rınca da hoş karşılanmadığını, böyle şeyleri gözden çıkarmıyan Avrupalılara hissettirmektir. Winterbourne herkesin kendisine sırt çevirmesini Daisy'nin nasıl karşıladığını bilmek istiyordu, O kadar ki, bazan genç kızın hiç bir şeyin farkında olmadığından şüphelenip canı sıkılıyordu. Kendi kendine Daisy'nin bu toplumsal tepki üzerinde düşünmeyecek, belki de bu tepkinin farkına varmayacak kadar boş ve çocuksu, basit ve düşüncesiz olduğunu söyleyip duruyordu. Bazan da tersine, onun o zarif ve umursamaz küçük varlığı içinde, yarattığı etkiyi iyice bilen atak ve ateşli bir benliği olduğuna inanıyordu. Daisy'nin ataklığının suçsuzluğunu bilinçli olarak kabul etmesinden mi, yoksa pervasızlığından mı geldiğini kendi kendine sordu. Daisy'nin suçsuz olduğu inancını elden bırakmamak da artık Winterbourne'a aşırı bir mertlik gibi gelmeğe başlamıştı. Daha önce de söylediğimiz gibi bu genç kız hakkında elinden mantık yürütmekten başka bir şey gelmediği için kendi kendine kızıyor, yaptığı taşkınlıkların ne dereceye kadar ulusunun, ne dereceye kadar kişiliğinin özelliklerinden geldiğini sezgisi ile kesin olarak bulamadığına öfkeleniyordu. Her iki bakımdan da onu anlamayı başaramamıştı. Şimdi de iş işten geçmiş, Giovanelli kızın aklını başından almıştı bir kere.

Daisy'nin annesiyle yaptığı kısa görüşmeden bir kaç gün sonra Winterbourne genç kıza Sezarlar sarayı denen çiçeklerle donanmış güzel harabede rasladı. Roma baharı havayı çiçek kokularıyla doldurmuş, *Platine*'in pürüzlü yüzeyini taze bir yeşil örtmüştü. Daisy yosun kaplı mermerlerle çevrili, kocaman yazılı taşlarla döşeli harabe yığınlarından birinin üzerinde dolaşıyordu.

Roma Winterbourne'a hiç bu kadar güzel gelmemişti. Uzakta, şehri çevreleyen büyüleyici renk ve çizgi uyumuna bakarak durdu. Havanın hafif nemli kokusunu içine çekiyor, yılın tazeliği ile bulunduğu yerin eskiliğinin her tarafı kapladığını hissediyordu. Daisy'yi daha önce hiç bu kadar güzel bulmamıştı; ama o Daisy'yi her görüşünde böyle düşünürdü. Giovanelli de kızın yanınday-

dı; onda da her zamankini aşan bir parlaklık vardı.

Daisy, "Yalnızlık çekiyorsunuzdur, herhalde," dedi. "Yalnızlık mı? Neden?"

"Hep kendi kendinize dolaşıyorsunuz da. Beraber gezecek birini bulamıyor musunuz?"

"Arkadaşınızdaki şans nerde bende."

Giovanelli başlangıçtan beri Winterbourne'a karşı çok nazik davranmıştı. Sözlerini saygılı bir tavırla dinliyor, şakalarına terbiyeli terbiyeli gülüyordu. Winterbourne'un değerli bir genç olduğuna inandığını göstermek istemiş gibi bir hali vardı. Hiç bir zaman kıskanç bir âşık gibi hareket etmemişti. Belli ki çok düşünceli bir insandı. Kendisinden bir parça alçakgönüllülük beklemenize de ses çıkarmazdı. Hattâ arada sırada Winterbourne'a öyle geliyordu ki Giovanelli kendisi ile özel olarak görüşüp kafasından geçenleri, yani akli başında bir insan olarak kendisinin de bu genç hanımın hareketlerindeki tuhaflığın farkında olduğunu, asılsız birtakım evlenme ve zengin olma umutlarına kapılmadığını, söyleyebilse biraz içi ferahliyacaktı. Karşılaştıkları zaman Giovanelli biraz öteye giderek çiçek açmış bir badem dalı koparıp dikkatle yakasına takmakla meşgul oldu.

Daisy, Giovanelli'ye bakarak, "Biliyorum niçin böyle söylediğinizi," dedi, başıyla genç İtalyanı işaret ederek, "Onunla fazla dolaştığımı düşünüyorsunuz," diye ekledi.

Winterbourne saklamadı, "Bilmek istiyorsanız söyleyeyim: Herkes böyle düşünüyor."

Daisy ciddiye, "Tabii bilmek isterim. Ama inanmıyorum onlara. Hareketlerime şaşırmış gibi yapıyorlar. Aslında benim ne yaptığımı aldındıkları bile yok. Hem o kadar da çok gezmiyorum."

"Aldırıp aldındıklarını çok iyi anlıyacaksınız. Bunu tatsız bir şekilde belli edecekler."

Daisy bir süre Winterbourne'a baktıktan sonra soru, "Ne gibi tatsız?"

"Bu güne kadar bir şey farketmediniz mi?"

"Sizi farkettim. Ama sizi ilk gördüğüm zaman tah-ta gibi kaskatı olduğunuzu anlamıştım zaten."

Winterbourne güldü, "Benim başkaları kadar katı olmadığımı da anlıyacaksınız."

"Nasıl anlıyacağım?"

"Başkalarının evine giderek."

"Ne yapacaklar bana?"

"Sirt çevirecekler. Bunun ne demek olduğunu biliyor musunuz?"

Daisy dikkatle ona bakıyordu; kızarmağa başlamıştı. "Geçen akşam Mrs. Walker'in yaptığı gibi mi?" dedi.

"Evet, öyle."

Genç kız biraz ötede yakasına badem çiçeği takarak süslenmekte olan Giovanelli'ye baktı. Sonra yeniden Winterbourne'a dönerek, "Siz onların böyle davranmasına engel olursunuz sanırdım," dedi.

"Ben ne yapabilirim ki?"

"Bir şeyler söyleyebilirsiniz herhalde."

"Söylemesine söyledim." Bir süre durakladı. "Anneniz nişanlı olduğunuza inanıyormuş; bana öyle söyledi; ben de bunu onlara bildirdim."

Daisy kısaca, "Bu annemin inancı," dedi.

Winterbourne gülmeğe başlamıştı, "Peki, ya Randolph?"

"Randolph hiçbir şeye inanmıyor."

Randolph'un şüpheciliği Winterbourne'u daha çok güldürdü. Bu arada Giovanelli'nin yaklaşmakta olduğunu gördü. Daisy de görmüştü. Winterbourne'a, "Madem bu konuyu açtınız, söyleyeyim. Evet, nişanlandım," dedi.

Winterbourne genç kıza baktı. Gülmesi geçmişti. Kız, "İnanmadınız nişanlandığıma," dedi. Genç adam bir an sessiz durdu, sonra, "Evet, inandım," cevabını verdi.

"Yok canım, inanmadınız. Doğru değil ki zaten. Nişanlanmadım."

Genç kızla arkadaşı göreceklerini görmüş, artık gidiyorlardı. Winterbourne yeni geldiği için az sonra onlardan ayrıldı. Bu olaydan bir hafta sonra *Cachian Hill*'de güzel villâda akşam yemeğine çağrılmıştı; arabasını kapıdan savmıştı. Güzel bir akşamdı. Dönüşte Konstantin kemerinin altından, Forumdaki yarı ışıklı anıtların önünden şeh-

re doğru bir yürüyüş yapmayı kararlaştırdı. Gökte geçmek üzere olan bir ay vardı. Işığı o kadar parlak değildi, ancak ince bir bulut örtüsü arkasından görüldüğü için, etrafa yayılıyor, her yeri eşit olarak aydınlatıyordu. Winterbourne villâdan gece saat on birde ayrılmıştı. Güzel manzaralara çok düşkün olan genç adam Kolisium'un yarısı karanlık çemberine yaklaştığı sırada harabeye ay ışığı altında bakmanın çok hoş olacağını düşündü. Yolundan saparak oraya doğru ilerledi. Önünde Roma paytonlarından biri duran bir kemerden içeriye girdi. Dev harabenin boş, dipsiz karanlıklarından geçerek ortadaki açıklığa geldi. Burası sessizdi ve onu hiç bir zaman şimdiki kadar etkilememişti. Kolisium'un kocaman çemberinin yarısı koyu bir karanlık içinde kalıyordu. Öteki yarısı da soluk bir aydınlık altında uyumaktaydı. Winterbourne durduğu yerde Byron'un "Manfred" inin ünlü mısralarını mırıldanmağa başladı. Fakat daha şiir tamamlanmadan Kolisium'da geceleri derin düşüncelere dalmının şairlerce pek sevilmesine karşılık, doktorlarca hiç de iyi sayılmadığını hatırladı. Burada havanın tarih sayfalarıyla dolu olduğuna şüphe yoktu, ama bu hava, ilim adamlarına kalırsa, aynı zamanda korkunç bir sıtma demekti. Winterbourne, arenanın ortasına kadar gidip, etrafına bakındıktan sonra çabucak oradan ayrılmak niyetiyle yürümeğe başladı. Ortadaki büyük haç, koyu bir karanlık içinde kalmıştı. Genç adam ancak iyice yaklaştıktan sonra onu seçebildi. O anda haçın kaidesini meydana getiren alçak basamakların üstünde iki insan şekli farketti. Bunlardan biri kadındı; oturuyordu. Diğeri erkecti, kadının önünde ayakta duruyordu.

Az sonra ılık gecenin içinden kadının sesi duyuldu. "Herhalde eski zamanlardaki aslanlarla kaplanlar da Hristiyan şehitlere onun bize baktığı gibi bakmışlardır, değil mi?" Bu ses Winterbourne'un çok iyi tanıdığı bir ses, Miss Daisy Miller'in sesiydi.

Giovanelli ince bir buluşla, "Bu aslan aç değildir inşallah!" dedi. "Yoksa beni yemesi gerekir önce. Siz de arkadan tatlı yerine geçersiniz."

Winterbourne korkuya benzer bir hisle irkildi. Aynı zamanda ferahlamaya benzer bir his de duymuştu. Sanki Daisy'nin hareketlerindeki sır, birdenbire aydınlanmış, bilmece çözülmüştü. Bir erkeğin ona saygı göstermek sikkintisine katlanması gerekmezdi. Bir süre durup genç kıza ve yanındakine baktı. Onları hayal meyal görmesine karşılık, kendisinin açıkça görüldüğünü düşünmüyordu. Miss Daisy Miller'e ne gözle bakması gerektiğini anlamakta bu kadar güçlük çektiği için kendi kendine kızıyordu. Onlara doğru gidecekken, döndü. Bunu genç kıza haksızlık etmek istemediği için değil de, her zamanki tenkilerinden birdenbire vazgeçmesinin, düştüğü aşırı sevinci belli edeceğinden korktuğu için, bu tehlikeyi göze almak istemediği için yapıyordu. Kapıya doğru yönelirken, yeniden Daisy'nin sesini duydu.

"Aa! Mr. Winterbourne'muş! Beni gördü de görmezlikten geliyor."

Ne akıllıydı bu küçük melun. Haksızlığa uğramış bir suçsuz rolünü ne de güzel oynuyordu. Ama görmemezliğe gelmiyecekti onu. Winterbourne geri döndü. Büyük haça doğru ilerledi. Daisy ayağa kalkmıştı. Giovanelli şapkasını çıkararak selâm verdi. Winterbourne şimdi işe yalnız sağlık açısından bakıyor, böyle narin bir genç kızın bütün bir akşamı bu malarya yuvasında geçirmesinin ne delice bir hareket olduğunu düşünüyordu. Akıllı bir küçük melun olabilirdi bu kız ama, *pernicioso*'dan ölmesi için yeterli bir sebep değildi bu.

Kaba denilebilecek bir tavırla sordu, "Ne kadar zamandır buradasınız?"

Kendisini daha da güzelleştiren ay ışığının altında Daisy bir an ona baktı; sonra yumuşak bir sesle, "Bütün akşamı burada geçirdik," dedi. "Ömrümde bu kadar güzel şey görmemişim."

Winterbourne, "Korkarım Roma sıtmasını pek o kadar güzel bulmıyacaksınız," dedi. "İnsan işte böyle yakalanır bu sıtmaya."

Giovanelli'ye de dönerek, "Siz Romalı olduğunuz halde nasıl böyle ölçsüz bir harekete göz yumdunuz?"

Yakışıklı İtalyan, "Kendim için korkum yok," dedi.

"Ben de sizin için demedim. Bu genç kızdan bahsediyorum."

Giovanelli biçimli kaşlarını kaldırdı. Parlak dişlerini gösterdi. Winterbourne'un azarını yumuşakbaşlılıkla karşılamıştı. "Sinyorinaya büyük ihtiyatsızlık ettiklerini söyledim ama, kendilerinin ölçülü davrandığı görülmüş müdür?"

Sinyorina, "Ben şimdiye kadar hiç hasta olmadım. Bundan sonra da olmayacağım," dedi. "Pek öyle görünmüyor ama, sağlam yapıyım. Kolisiumu ay ışığında nasıl olsa görecektim. Görmeden Amerika'ya dönemezdim ya. Hem de çok hoş vakit geçirdik burada, öyle değil mi Mr. Giovanelli? Eğer bir tehlike varsa, Eugenio bana birkaç hap verir. Fevkalâde hapları var Eugenio'nun."

Winterbourne, "Hemen otele dönüp o haplardan bir tane almanızı salık vereceğim," dedi.

Giovanelli, "Çok haklısınız; hemen gidip araba oralarda mı bakayım," diyerek hızla uzaklaştı.

Peşinden Daisy ile Winterbourne da yürüdü. Genç adam kıza bakıyordu; hiç sıkılmış gibi değildi. Winterbourne bir şey söylemedi. Daisy, Kolisium'un güzelliğinden dem vuruyordu, "Eh, artık Kolisium'u ay ışığında gördüm," dedi. "İyi oldu." Sonra onun sustuğunu görünce niçin konuşmadığını sordu. Winterbourne karşılık vermedi; gülmeğe başladı. Karanlık kemerlerden birinin altından geçtiler. Giovanelli ilerde araba ile bekliyordu. Daisy genç Amerikalıya bakarak durdu, "Geçen gün nişanlı olduğuma gerçekten inanmış mıydınız?" diye sordu.

Winterbourne gülmeğe devam ederek, "Pek önemli değil geçen gün neye inandığımı." dedi.

"Peki, şimdi neye inanıyorsunuz?"

"Nişanlı olup olmadığının pek fark etmiyeceğine."

Kemerin koyu karanlığında genç kızın güzel gözlerini kendisine diktiğini hissetti; belli ki cevap verecekti. Ama Giovanelli koşup, "Haydi, çabuk!" dedi. "Gece yarısından evvel içeri girersek kurtulduk demektir."

Daisy arabada yerini aldı, şanslı İtalyan da yanına

yerleşti. Winterbourne şapkasını çıkarıp selâm verirken, “Eugenio'nun haplarından almayı unutmayın,” dedi.

Daisy biraz tuhaf bir sesle karşılık verdi, “Roma sıtmasına filan aldırđığım yok.” Arabacı kamçısını şaklattı. Eski yolun düzensiz taşları üzerinde uzaklaştılar.

Winterbourne'a hakkını vermek gerekirse, genç adam Miss Miller'i gece yarısı bir erkekle Kolisium'da gördüğünü hiç kimseye söylemedi, ama gene de birkaç gün sonra bunu duymıyan, üzerinde fikir yürütmeyen tek kişi kalmamıştı. Winterbourne, oteldekilerin mutlaka bildiğini, Daisy otele döndükten sonra kapıcı ile arabacı arasında bir konuşma geçmiş olduğunu düşündü. Ama genç adam aynı zamanda Amerikalı küçük flörtçü hakkında kafasız hizmetçilerin yapacağı dedikoduların artık kendisi için üzücü bir mesele olmaktan çıktığının farkında idi. Bir iki gün sonra Amerikalı küçük flörtünün hasta olduğu söylentisi kendisine ulaştığı zaman, Winterbourne bilgi almak için hemen otele gitti. Kendinden önce iyilik sever iki, üç hanım da gelmişti; bunları Mrs. Miller'in oturma odasında Randolph ağırılıyordu.

Randolph, “Sokaklarda gezmekten,” diyordu. “Onu hasta eden bu. Hep geceleri dolaşıyor. Nasıl oluyor da bundan hoşlanıyor anlamam. O karanlıkta! Burada ay olmadığı geceler bir şey göremezsiniz. Amerika'da her gece ay vardır.” Mrs. Miller ortalıkta görünmüyordu. Hiç değılse şimdi kızının yanından ayrılmıyordu herhalde. Daisy ağır hastaydı anlaşılan.

Winterbourne sık sık gidip Daisy hakkında haber alıyordu. Bir keresinde Mrs. Miller'i gördü. Mrs. Miller çok korkmuş olmakla birlikte, hiç telâşlı değıldi. Hem iyi, hem de akıllı başında bir hastabakıcı olduğu anlaşılıyordu. Uzun uzun Dr. Davis'i anlattı; ama Winterbourne, onun sandığı kadar kaz kafalı olmadığını düşünerek, içinden takdir etti. Mrs. Miller, “Daisy geçen gün sizden bahsetti,” dedi. “oğu ne dediğini bilmiyor, fakat bu sefer galiba akıllı başındaydı. Benimle size bir haber gönderdi. Size bildirmemi istediğı bir şey var. O yakışıklı İtalyanla hiç nişanlanmadığını size söylememi istiyor. Tabii ben

çok sevindim buna. Kızım hastalanalı Mr. Giovanelli ortada görünmüyor. Kendisini kibar biri sanmıştım. Ama böyle görünmemek kibarlık mıdır? Bir hanım, Daisy'yi gece sokağa çıkardığı için kendisine kızacağımdan korktuğunu söyledi. Tabii kızarım; ama benim bir hanımefendi olduğumu bilir herhalde. Onu azarlamaya tenezzül mü ederim? Hem nasıl olsa Daisy nişanlanmadıklarını söylüyor. Bilmem niçin sizin de bilmenizi istedi. Tam üç defa bana, 'Mr. Winterbourne'a söylemeyi unutma,' diye tembih etti. Sonra da sizden İsviçre'deki şatoya gidişinizi hatırlayıp hatırlamadığınızı sormamı söyledi. Ama ben, böyle haber götürmem, dedim. Yalnız nişanlanmadıklarını öğrendiğime sevindim doğrusu."

Ama Winterbourne'un dediği gibi bunun önemi yoktu. Bir hafta sonra zavallı kız öldü. Ağır bir sıtma vakasıymış. Mezarı büyük Roma duvarının bir köşesindeki küçük Protestan mezarlığında, selvilerle bahar çiçeklerinin altındaydı. Winterbourne orada, mezarın yanında duruyordu. Genç kızın hareketlerinin sebep olduğu skandala rağmen, mezarın başı hayli kalabalıktı. Winterbourne'un biraz ilerisinde Giovanelli vardı. Winterbourne oradan ayrılmak üzereyken, Giovanelli kendisine iyice yaklaşmıştı. Yüzü solgundu. Bu kez yakasında çiçek yoktu. Bir şeyler söylemek istiyor gibiydi. Sonunda, "Gördüğüm kadınların en güzeli, en sevimlisiydi," dedi. Bir süre sustuktan sonra ekledi, "Ve en suçsuz olanı."

Winterbourne ona bakarak son duyduğu sözleri tekrarladı, "En suçsuz olanı!" Winterbourne küskün ve kızgındı. "Ne diye onu o Allahın belâsı ölüm yuvasına götürdünüz?" diye sordu.

Kendisine ne söylenirse söylensin Giovanelli'nin nezaketi elden bırakmayacağı anlaşılıyordu. Bir süre yere baktıktan sonra, "Kendim için korkum yoktu; o ise gitmek istiyordu," dedi.

"Bu da sebep mi?"

İnce Romalı yeniden gözlerini yere dikmişti. "Yaşasaydı benim elime geçecek bir şey yoktu. Benimle evlenmiyeceğini biliyordum."

"Evlenmiyecek miydi sizinle?"

"Bir an için evleneceğini umdum. Ama sonra anladım."

Winterbourne onu dinlerken Nisan papatyalarının arasındaki taze toprak yığınının bakıyordu. Gitmek için döndüğünde Giovanelli hafif, ağır adımlarıyla oradan uzaklaşmıştı.

Winterbourne çok geçmeden Roma'dan ayrıldı; fakat ertesi yaz yine Vevay'da halasıyla buluştular. Bu arada sık sık Daisy Miller'i, onun anlaşılmaz hareketlerini düşünmüştü. Bir gün halasına da onun sözünü açtı; genç kıza haksızlık ettiğini düşündüğünü, vicdanının rahat olmadığını söyledi.

Mrs. Costello, "Anlamıyorum nasıl olur, senin ettiğin haksızlık onu nasıl etkiler?" dedi.

"Ölümünden önce bana bir haber yollamış. O zaman ne demek istediğini anlamamıştım. Şimdi anlıyorum. Anlıyorum ki, o da takdir edilmeğe önem verirmiş."

Mrs. Costello sordu, "Alçakgönüllülüğü elden bırakmadan, onun kendisine duyulan sevgiye karşılıkta bulunabilecek yaradılıştaki bir genç kız olduğunu mu söylemek istiyorsun?"

Winterbourne cevap vermedi; ama az sonra, "Geçen yıl siz benim mutlak bir hata işliyeceğimi söylemişsiniz. Hakkınız varmış. Yabancı memleketlerde çok uzun kaldım."

Gene de Winterbourne Cenevre'ye döndü. Oradaki yaşayışının nedenleri ile ilgili birbirini tutmayan söylentiler hâlâ geliyor. Çok "çalıştığını" bildiren bir söylenti de pek akıllı yabancı bir hanımla fazlaca ilgilendiğini ima ediyor.

VARLIK

BÜYÜK

cep
Kitapları

Ünlü Amerikan romancısı Henry James'in en güzel romanlarından biri olan bu eserde, İsviçre'nin göller bölgesindeki sakin bir kasabanın romantik dekoru ile Roma'nın yüksek sosyete çevrelerindeki gürültülü hayatın zıtlığı içinde bir genç kızla olgun bir erkeğin içli aşk hikâyesini okuyacaksınız.

Daisy Miller, Avrupalı aristokrat ailelerin eskiden bağlı oldukları sıkı ahlâk kurallarını hiçe sayarak özgür yaşamının tadını çıkaran bu genç kızın aslında gururlu bir sevgisi vardır ve taşıdığı duygular ne yazık ki ancak ölümünden sonra meydana çıkacaktır. Klâsikleşmiş bir eserdir bu.